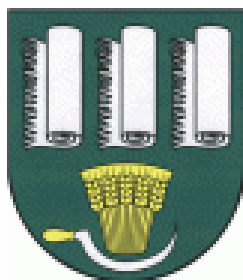

Program hospodárskeho rozvoja
a sociálneho rozvoja obce Štefurov
2015 – 2024

Obsah

1 ÚVOD	4
2 FORMY A OBSAHY MATERIÁLOV PRE VEREJNOSŤ	6
2.1 Analyzované koncepčné dokumenty.....	6
2.2 Finančné zabezpečenie pre realizáciu PHRSR obce Štefurov.....	9
2.3 Dokumenty súvisiace s rozvojom obce Štefurov - začlenenie obce do územia MAS TOPOĽA	16
3 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE	16
3.1 HISTÓRIA OBCE	17
3.2 SYMBOLY OBCE	17
3.3 PRÍRODNÉ POMERY.....	18
3.4 VYUŽITIE KRAJINY OBCE.....	18
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	19
3.6 CESTOVNÝ RUCH.....	20
3.7 OBYVATEĽSTVO A ŠTRUKTÚRA OSÍDLENIA	21
3.8 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ.....	25
3.9 BÝVANIE – VYBAVENOSŤ DOMÁCNOSTÍ.....	27
3.10 MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE, ZDRUŽENIA A SPOLKY.....	28
3.11 ŠKOLSTVO.....	28
3.12 KULTÚRA A ŠPORT.....	28
3.13 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	28
3.14 EKONOMIKA OBCE	29
3.15 SAMOSPRÁVA	29
3.16 TRH PRÁCE	30
3.17 TECHNICKÁ, TECHNOLOGICKÁ A DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	30
4 IDENTIFIKÁCIA VONKAJŠÍCH FAKTOROV A ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V OBCI.....	30
5 EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR.....	34
6 SWOT ANALÝZY	34

6.1 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE ŠTEFUROV	38
7 VÍZIA OBCE ŠTEFUROV.....	42
7.1 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	42
8 PROGRAMOVÁ ČASŤ	43
9 REALIZAČNÁ ČASŤ.....	44
10 AKČNÝ PLÁN	45
11 FINANČNÁ ČASŤ	46
12 ZÁVER	47
13 PRÍLOHY.....	49

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE ŠTEFUROV

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2015 -2024

Formulár č. 1 – Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov 2015 - 2024
Územné vymedzenie:	Prešovský kraj, okres Svidník, obec Štefurov ŠÚJ 527 904
Územný plán obce schválený:	nie
Dátum schválenia PHRSR:	04.02.2017
Dátum platnosti:	Od 2015 - 2024
Verzia:	1.0
Publikovaný verejne:	06.02.2017

Zdroj: vlastné spracovanie

ŠTEFUROV	
ZÁKLADNÉ ÚDAJE	
Kraj:	Prešovský
Okres:	Svidník
Región:	Prešovský samosprávny kraj
Poloha:	49° 10' 33.6" N, 21° 30' 29.52" E
Nadmorská výška:	230 m.n.m.
Rozloha:	8,75 km ² (875 ha)
Počet obyvateľov:	115 (31.12.2015)
Hustota obyvateľstva:	13,14 obyv./km ²
NACIONÁLE	
PSČ:	090 42
ŠÚJ:	527 904
EČV:	SK
Tel. predvoľba:	+421-54
OFICIÁLNE ADRESY	
Adresa:	Obec Štefurov – Obecný úrad Štefurov 31 090 42 Okružle
E-mail:	obecstefurov@gmail.com
Telefón:	054 / 759 11 35
Fax:	054 / 759 11 35

1 ÚVOD

PHRSR - Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov bol vypracovaný v mesiacoch december 2016 – február 2017 v zmysle zákona č. 309/2014 z 15. októbra, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Novela stanovila metodiku a z nej vyplývajúcu novú štruktúru a postupy spracovania PHRSR.

PHRSR je východiskovým dokumentom pre tvorbu stratégií súvisiacich s čerpaním Európskych štrukturálnych investičných fondov (EŠIF) a to využívaním Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (ďalej len EPFRV) prostredníctvom programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 (ďalej len PRV) a Európskeho fondu regionálneho rozvoja (ďalej len EFRR) prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu 2014-2020 (ďalej len IROP) ako i ďalších nižšie uvedených programov. Spracovaný PHRSR obce Štefurov je základným dokumentom pre riadenie obce.

Je spracovaný na 5 rokov s výhľadom maximálne do roku 2024. PHRSR je výsledkom strategického plánovania, ktoré konkrétne napĺňa MSRÚ MAS TOPOĽA.

Tvorba PHRSR obce Štefurov vychádza z princípov:

- kvalitných a overených dát,
- komplexnej ekonomickej, sociálnej a ekologickej analýzy,
- partnerstva hlavných aktérov územia obce.

Celý proces spracovania PHRSR obce Štefurov na roky 2015 - 2024 a harmonogram realizácie jednotlivých častí je nastavený tak, aby umožňoval poslancom a občanom obce aktívne sa zúčastňovať na jeho tvorbe a takto zachytiť čo najviac podnetov, ktoré budú viesť k vyššej kvalite života v obci.

Formulár č. 2 Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu:	Program hospodárskeho rozvoja a program sociálneho rozvoja obce ŠTEFUROV na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2024
Forma spracovania:	Dodávateľsky neziskovou organizáciou VIDIEK, Bardejovská 254, 087 01 Giraltovce
Riadenie procesu spracovania:	Koordinátor spracovania – zastupujúca starostka obce: Jana Rišková Pracovná skupina za ekonomickú oblasť: Vedúci: Ján Pivovarník Členovia: Anna Husárová ml., Mária Kmecová Pracovná skupina za environmentálnu oblasť: Vedúci: Mária Gobanová Členovia: Michal Kmec, Viera Oravcová Pracovná skupina za sociálnu oblasť: Vedúci: Miroslav Cimba

	Členovia: Milan Cimba, Milan Bačkovský
Obdobie spracovania:	Podľa harmonogramu
Financovanie spracovania:	Náklady na dodávateľské spracovanie spolu: 150 Eur Náklady na tlač spolu : 50 Náklady na publicitu spolu: 50 Náklady na pracovné stretnutia: 50

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č.3 Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
Termín	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Zámer spracovania PHRSR bol schválený Obecným zastupiteľstvom dňa 17.12.2016 uznesením č. 8/2016 ako základný a kľúčový strednodobý rozvojový dokument ktorý:

- bude cielené a koncepčne usmerňovať a podporovať ekonomický sociálny rozvoj obce,
- jasne stanoví priority a ciele za účelom realizácie strednodobého a trvalo udržateľného rozvoja založeného na cielenej stratégii a nie na náhlych nekoordinovaných rozhodnutiach,
- zahrnie výstupy z Miestnej stratégie rozvoja územia MAS Topoľa a regionálnych a národných dokumentov,
- konkrétne a jasne sformuluje predstavu a víziu o budúcnosti obce Štefurov do roku 2024.

ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

2 FORMY A OBSAHY MATERIÁLOV PRE VEREJNOSŤ

Informovanie verejnosti je zabezpečované v úzkej súčinnosti pri tvorbe Miestnej stratégie rozvoja územia MAS Topoľa, o. z., ktorého členom je i obec Štefurov, najmä pri tvorbe článkov v Gíraltovskom spravodajcovi, regionálnom týždenníku Dukla a pod., príprave anketových materiálov, prieskumov verejnej mienky, dotazníkmi pre širokú verejnosť a záujmové skupiny, informačných formulárov, tabuliek, novinových článkov, stretnutí s odborníkmi na spracovanie stratégie MAS TOPOĽA a občanov obce Štefurov.

Stretnutia so spracovateľmi PHRSR konkrétne riešili a hodnotili aktuálny stav obce, hľadali a analyzovali vnútorné činitele ovplyvňujúce súčasný stav obce, hľadali východiská z terajšej situácie a vytvárali víziu obce do roku 2024, najmä v oblasti hospodárskej, environmentálnej a sociálnej. Za každú oblasť je potrebné i naďalej sa zúčastňovať na stretnutiach s nezávislými expertmi, týkajúcich sa poradenských služieb a prípravy MSRÚ MAS Topoľa a neustále využívať jej webovú stránku.

Počas prípravy PHRSR boli v obci zorganizované verejné stretnutia s občanmi a poslancami za účelom ich participácie na vízii a strategických cieľoch v rámci spracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

2.1 Analyzované koncepčné dokumenty

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov patrí medzi základné dokumenty podporujúce regionálny rozvoj v SR ako súčasť sústavy členenej na strategické dokumenty vypracované na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty EÚ (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady v rámci podpory regionálneho rozvoja na:

I. Miestnej úrovni:

- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Štefurov je strednodobý programový dokument na úrovni obce,
- Rozpočet obce

II. Regionálnej úrovni:

Plán hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja PSK na programové obdobie 2014 - 2020, ktorý je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu.

Je základným strednodobým programovým dokumentom, ktorý bude:

- cielene a koncepčne usmerňovať a podporovať celkový sociálny a ekonomický rozvoj Prešovského kraja,
- jasne stanovovať priority a ciele za účelom realizácie strednodobého trvalo udržateľného rozvoja založeného na cielenej stratégii a nie na náhlych a nekoordinovaných rozhodnutiach,

- zahrňovať najdôležitejšie výstupy z Regionálnej inovačnej stratégie Prešovského kraja 2014 - 2020,
- zohľadňovať aktuálne trendy a akceptovať požiadavky európskych štruktúr a iniciatív, ako aj aktuálnu ekonomickú a sociálnu situáciu v Slovenskej republike, Prešovskom kraji, ale i v jeho jednotlivých okresoch.

III. Národnej úrovni:

Národná stratégia regionálneho rozvoja do roku 2020 a jej aktualizácia. Cieľom aktualizácie je spoločné priebežné hodnotenie vývoja politík regionálneho rozvoja na štátnej a regionálnej úrovni ôsmich Vyšších územných celkov (NUTS 3) za obdobie od jeho prijatia v roku 2010 a súčasná aktualizácia s ohľadom na plnenie cieľov NRSR SR. Cieľom je zohľadnenie tvorby komplexnej vládnej politiky, podpory regionálneho rozvoja na obdobie na roky 2014 – 2020 a zosúladenie priorít národnej stratégie s obsahovým dokumentom EÚ – Stratégia Európa 2020.

1. Partnerská dohoda určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020. Ide o základný národný dokument, ktorý zastrešuje všetky operačné programy SR pre nové programové obdobie.
2. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre Programové obdobie 2014 – 2020:
  - a. Integrovaný regionálny operačný program “IROP” - predstavuje programový dokument SR pre programové obdobie 2014 – 2020, ktorého globálnym cieľom je prispieť k zlepšeniu kvality života a zabezpečiť udržateľné poskytovanie verejných služieb s dopadom na vyvážený a udržateľný územný rozvoj, hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť regiónov, miest a obcí.
  - b. Sektorový operačný program, je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.

Ostatné programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Stratégia EÚ 2020 ktorej cieľom je: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast,
- Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
- Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
- CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
- CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
- CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
- CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,

- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Uplatnenie integrovaného prístupu k realizácii PHRSR

rozmer – 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý v súčasnosti vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti, ktorá je cieľom stratégie Európa 2020.

rozmer – 2

PHRSR obce Štefurov integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Štefurov 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2024 integruje a nadväzuje na predchádzajúce PHSR obce 2007 - 2013, viacročný rozpočet. PHRSR obce vychádza a integruje strategické dokumenty na národnej úrovni ako Partnerská dohoda, ktorá určuje stratégiu, priority a podmienky SR na využívanie fondov EÚ tak, aby sa dosiahli priority stratégie Európa 2020, Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014-2020, Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020, Integrovaný regionálny operačný program „IROP“. Ďalej integruje

a vychádza zo strategických dokumentov EÚ: Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast, Spoločný strategický rámec EK, marec 2012, Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom), CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012, CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT), CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu, CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu, CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie s Akčným plánom 2016-2019.

rozmer – 3

Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín ako sú obyvatelia, rozpočtové a príspevkové organizácie zriadené v rámci pôsobnosti obce, mimovládne organizácie, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. Integrovaný prístup bol uplatnený v prípravnej fáze spracovania PHRSR, prostredníctvom dotazníkového prieskumu pri jednotlivých skupinách. Následne bol integrovaný prístup uplatnený v rámci schvaľovacej fázy PHRSR, kde bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

2.2 Finančné zabezpečenie pre realizáciu PHRSR obce Štefurov

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje:

- na mikroregionálnej úrovni združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obce Štefurov a súkromného sektoru,
- z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov,
- alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov i so súkromným sektorom.

Doplňkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.

Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona č. 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.

Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov a zdrojov štrukturálnych fondov Európskej únie.

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov boli použité prognostické údaje vypracované Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR a Štatistického úradu SR.

Obec Štefurov má vytvorené možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov stratégie Európa 2020 a **prioritných oblastí** tzv. Pozičného dokumentu:

Prioritné oblasti:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie,
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť,
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce,
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov,
- moderná a profesionálna verejná správa.

Priority stanovené v Pozičnom dokumente boli použité ako podklad pre prípravu najdôležitejších strategických dokumentov SR pre čerpanie fondov EÚ, Partnerskej dohody a Operačných programov.

Tabuľka 1 Štruktúra operačných programov

P.č.	Operačné programy	Riadiaci orgán	Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom	Tematický cieľ/investičná priorita	Fond EÚ
1	Výskum a inovácie (Val)	MŠVVŠ SR		1a, 10	EFRR, ESF
			MH SR	1b, 3	
2	Integrovaná infraštruktúra (II)	MDVRR SR	MF SR	2 7 a, b, c, d	KF, EFRR
3	Ľudské zdroje (ĽZ)	MPSVR SR	MV SR	9	EFRR, ESF
				8,9,10	
			MZ SR	9a	
			MŠVVŠ SR	10	
4	Kvalita životného prostredia (KŽP)	MŽP SR	MDVRR SR	4c	KF, EFRR
			MH SR	4,7 e	
				4,5,6	
			MV SR	5b	
5	Integrovaný ROP (IROP)	MPaRV SR	MK SR	6c	ESF, EFRR
			VÚC	5,6,7,9,10,	

			5,6,7,9,10,	
6	Efektívna verejná správa (EVS)	MV SR	11	EFRR, ESF
7	Technická pomoc (TP)	ÚV SR	11	EFRR
8	Rozvoj vidieka	MPaRV SR		EPFRV
9	Rybné hospodárstvo	MPaRV SR		EFNRH
10	Európska územná spolupráca	RO budú určené zo strany EK		EFRR
11	Interact, Urban	RO budú určené zo strany EK		EFRR

Zdroj: vlastné spracovanie

Priority operačných programov:

OP VÝSKUM A INOVÁCIE

PRIORITNÁ OS 1: Výskum a vývoj pre potreby inovácií

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Rozšírenie výskumnej a inovačnej infraštruktúry (výskum a inovácia) a kapacít na rozvoj excelentnosti v oblasti výskumu a inovácií a podpora kompetenčných centier, najmä európskeho záujmu.

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Podpora podnikateľských investícií do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, klastrov a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách a šírenie všestranne využiteľných technológií.

PRIORITNÁ OS 2: Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Podpora investovania do inovácií a výskumu, tvorba prepojenia a synergií medzi podnikmi vedeckovýskumnými centrami a vyšším vzdelávaním obzvlášť vo vývoji produktov a služieb, prenosu technológií, sociálnej inovácie a aplikácie verejných služieb, stimulácie dopytu, vytvárania sietí, zoskupení (klastrov) a otvorenej inovácie prostredníctvom inteligentnej špecializácie, podpora technologického a aplikovaného výskumu, pilotných projektov a aktivít skorého overovania výrobkov, vyspelých výrobných kapacít a prvovýroby v kľúčových technológiách

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Podpora podnikania, najmä prostredníctvom uľahčenia využívania nových nápadov v hospodárstve a podpora zakladania nových firiem vrátane podnikateľských inkubátorov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.3: Vývoj a zavedenie nových obchodných modelov MSP, najmä v rámci internacionalizácie.

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.4: Podpora tvorby a rozšírenia pokročilých kapacít pre rozvoj výrobkov a služieb.

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.5: Podpora kapacity MSP s cieľom zapojenia do rastu a inovácií.

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.6: Podpora výskumu, vývoja a osvojenia nízkouhlíkových technológií.

OP INTEGROVANÁ INFRAŠTRUKTÚRA A OP ĽUDSKÉ ZDROJE

Projektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez individuálne projekty žiadateľov):

- Prenos znalostí a informačné akcie (čl. 15)
- Poradenské služby (čl. 16)
- Investície do hmotného majetku (čl. 18)
- Obnova poľnohospodárskeho potenciálu – prevencia (čl. 19)
- Podpora mladých farmárov, malých fariem a podnikania (čl. 20)
- Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach (čl. 21)
- Prevencia a odstraňovanie škôd v lesoch (čl. 25)
- Investície do nových lesných technológií (čl. 27)
- Spolupráca (čl. 36)
- LEADER (čl. 42-45)

Neprojektové opatrenia (realizácia bude zabezpečovaná cez národné projekty):

- Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitnými obmedzeniami (LFA)
- Agroenvironmentálne operácie súvisiace s klímou
- Ekologické poľnohospodárstvo
- Platby za životné podmienky zvierat
- Platby Natura 2000.

OP KVALITA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Riešenie významných potrieb investícií do sektora odpadu s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: riešenie významných potrieb investícií do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: ochrana a obnova biologickej diverzity, ochrana pôdy a obnova a propagácia ekosystémových služieb vrátane Natura 2000 a zelených infraštruktúr

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: opatrenia na zlepšenie mestského prostredia, regeneráciu opustených priemyselných lokalít a zníženie znečistenia ovzdušia

PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI, RIADENIE A PREVENCIU SÚVISIACICH RIZÍK

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora vyhradených investícií na prispôsobenie sa zmene klímy

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Propagácia investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečenie odolnosti proti katastrofám a vyvíjanie systémov zvládania katastrof

PRIORITNÁ OS 3: ENERGETICKY EFEKTÍVNEJŠIE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO

INVESTIČNÁ PRIORITA 1: Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov

INVESTIČNÁ PRIORITA 2: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 3: Podpora energetickej efektívnosti a využitia energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach, vrátane využitia vo verejných budovách a v sektore bývania

INVESTIČNÁ PRIORITA 4: Vývoj a zavedenie inteligentných distribučných systémov s nízkymi a strednými úrovňami napätia

INVESTIČNÁ PRIORITA 5: Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území, zvlášť mestských oblastí, vrátane podpory trvalo udržateľnej mestskej mobility a zmiernenie relevantných adaptačných opatrení

INVESTIČNÁ PRIORITA 6: Podpora využitia vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla založenej na dopyte po využiteľnom teple

PRIORITNÁ OS 4: TECHNICKÁ POMOC

INTEGROVANÝ REGIONÁLNY OPERAČNÝ PROGRAM

PRIORITNÁ OS 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prostredníctvom prepojenia sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2: Rozvoj ekologicky priaznivých a nízkouhlíkových dopravných systémov.

PRIORITNÁ OS 2: Ľahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1: Investovanie do sociálnej infraštruktúry, ktoré prispieva k národnému, regionálnemu a miestnemu rozvoju, a prechodu z inštitucionálnych služieb na komunitné.

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2: Investovanie do vzdelávania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a odbornej prípravy.

PRIORITNÁ OS 3: Konkurencieschopné a atraktívne regióny pre podnikanie a zamestnanosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1: Podpora fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných mestských a vidieckych komunít a území.

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2: Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva

PRIORITNÁ OS 4: Bratislavský kraj

PRIORITNÁ OS 5: Technická pomoc

IROP je realizovaný prostredníctvom integrovaných územných stratégií, ktoré na úrovni NUTS2 zadefinujú prioritné projektové zámery v regióne. Cieľom je dosiahnutie čo najväčších synergických efektov preinvestovaných finančných prostriedkov a predchádzanie negatívnym účinkom nekoordinovaného plánovania v ohraničenom území.

OP CEZHRANIČNÁ SPOLUPRÁCA SR-ČR

PRIORITNÁ OS 1: Využívanie inovačného potenciálu

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.1 Investície do vzdelania, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom rozvoja infraštruktúry vzdelávania a celoživotného vzdelávania (10)

INVESTIČNÁ PRIORITA 1.2 Podpora podnikania a investícií do výskumu a vývoja, a rozvoja prepojení a synergie medzi podnikmi, centrami výskumu a vývoja a vyššieho vzdelávania (1b)

PRIORITNÁ OS 2: Dopravná dostupnosť

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.1 Zlepšenie regionálnej mobility prostredníctvom napojenia na sekundárnych a terciárnych uzlov do TEN-T infraštruktúry (7b)

INVESTIČNÁ PRIORITA 2.2 Rozvoj ekologicky citlivých a nízko uhlíkových dopravných systémov vrátane riečnej a morskej dopravy, prístavov a multimodálnych prepojení (7c)

PRIORITNÁ OS 3: Kvalitné životné prostredie pre obyvateľov

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.1 Ochrana, propagácia a rozvoj kultúrneho a prírodného dedičstva (6c)

INVESTIČNÁ PRIORITA 3.2 Ochrana a obnova biodiverzity, ochrana a obnova pôdy a propagácia služieb ekosystémov vrátane NATURA 2000 a zelenej infraštruktúry (6d)

PRIORITNÁ OS 4: Rozvoj miestnych iniciatív

INVESTIČNÁ PRIORITA 4.1 Zvyšovanie inštitucionálnych kapacít a efektívnej verejnej správy – Fond malých projektov

PRIORITNÁ OS 5: Technická pomoc

PROGRAM ROZVOJA VIDIEKA

Veľmi dôležitý dokument, ktorý vytvára priestor pre prípravu a realizáciu PHRSR obcí.

PRV je strategický dokument ktorý zahŕňa:

- Systém riadenia CLLD - Miestny rozvoj vedený komunitou. Je nástroj na zapájanie aktérov (obyvateľov) do rozhodovania o sociálnom, environmentálnom a ekonomickom rozvoji obce Štefurov. Je založený na princípe riadenia zdola – nahor, metódou LEADER,
- LEADER - je inovatívny prístup pre rozvoj vidieka a jeho politiku. Základnou myšlienkou je podporovať rozvoj na základe využívania lokálneho potenciálu i územia obce a jeho vnútorných zdrojov. O rozvoji územia teda pri uplatňovaní prístupu zdola – nahor rozhodujú miestni aktéri z územia,
- Systém riadenia Programu rozvoja vidieka.

Základné priority rozvoja vidieka

Program rozvoja vidieka SR na roky 2014-2020 je súčasťou Spoločnej poľnohospodárskej politiky, ktorá stojí na dvoch pilieroch. Prvý z nich pozostáva z nástrojov súvisiacich s fungovaním poľnohospodárskych trhov a potravinového dodávateľského reťazca, s priamymi platbami, ako aj dobrým poľnohospodárskym a environmentálnym stavom. Uvedené opatrenia spoločne tvoria podstatu podpory poľnohospodárov v EÚ, ako aj základy fungujúceho udržateľného poľnohospodárstva v rámci celej EÚ.

Druhým pilierom SPP je politika rozvoja vidieka, ktorej cieľom je zlepšovať konkurencieschopnosť pôdohospodárstva, udržateľné spravovanie prírodných zdrojov, opatrenia na ochranu klímy, ako aj vyvážený územný rozvoj vidieckych oblastí. Táto je vykonávaná prostredníctvom projektových a neprojektových opatrení prostredníctvom Operačných programov a ich realizáciou.

Dôležitým prvkom reformy politiky súdržnosti EÚ je koncentrácia zdrojov z budúcich fondov EÚ na obmedzené množstvo priorít s jasnými výsledkami. Fondy EÚ je potrebné nasmerovať na financovanie priorít s najväčším potenciálom rastu, viac využívať návratné finančné zdroje a národné financovanie. Z pohľadu Európskej komisie je najúčelnejšie využiť fondy Spoločného strategického rámca EÚ na podporu týchto oblastí:

- podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie,
- infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť,
- rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce,
- trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov,
- moderná a profesionálna verejná správa.

Celkové disponibilné zdroje na realizáciu PRV na programovacie obdobie sú vo výške 2 079 595 129 EUR.

Z toho:

- I. Pilier - Priame platby 3 054 205 654 EUR, Program rozvoja rastlinnej a živočíšnej výroby 114 258 134 EUR
- II. Pilier – Program rozvoja vidieka 2 079 595 129 EUR. Plnenie priorít PRV SR 2014 – 2020
- Projektové opatrenia spolu 1 008 742 740 EUR z toho vyčlenené pre obce 119 500 000 EUR
- Neprojektové opatrenia spolu 232 722 389 z toho vyčlenené pre obce 104 783 019 EUR

Uvedené zdroje uvádzame, aby aktéri pri spracovaní PHRSR vedeli, akú možnosť majú využívať zdroje pre rozvoj samotnej obce.

2.3 Dokumenty súvisiace s rozvojom obce Štefurov - začlenenie obce do územia MAS TOPOĽA

Stručný popis územia MAS TOPOĽA:

Územie verejno - súkromného partnerstva MAS Topoľa sa nachádza v severovýchodnej časti SR a pozostáva z 20 obcí (17 obcí v okrese Svidník, 3 obce v okrese Bardejov) a 1 mesta. Administratívno-správne je územie zaradené do Prešovského samosprávneho kraja. Združenie týchto obcí v celistvom území je typicky vidieckeho charakteru, kde len mesto Giraltovce má štatút mesta. Najväčšou obcou je obec Kračúnovce s 1203 obyvateľmi a najmenšia je obec Kobylnice s počtom obyvateľov 98. Ďalej do združenia patria nasledovné obce s počtom obyvateľov k 31.12.2014: Brezov (386 obyv.), Dukovce (264 obyv.), Fijaš (138 obyv.), Kalnište (556 obyv.), Kuková (723 obyv.), Lascov (538 obyv.), Lúčka (513 obyv.), Lužany pri Topli (260 obyv.), Marhaň (948 obyv.), Matovce (123 obyv.), Mičakovce (148 obyv.), Okružle (648 obyv.), Radoma (444 obyv.), Soboš (148 obyv.), Štefurov (111 obyv.), Valkovce (219 obyv.), Železník (467 obyv.), Želmanovce (339 obyv.).

Hustota osídlenia dosahuje 79 osôb na 1 km², čo je oproti priemeru SR menej o 29 osôb na 1 km² a menší o 8 osôb oproti priemeru PSK. Nadmorská výška obcí je v priemere od 160 do 280 m n. m. Najnižší bod je v katastrálnom území Mičakovce – osada Tarbaj 170 m.n.m., najvyšší bod je Kamenná Soboš nadmorskou výškou 485 m.n.m.

Rozloha územia je 15 617 ha. Z čoho 53,57 % zaberá poľnohospodárska pôda, 37,98 % lesná pôda, 2,32 % vodné plochy, 4,08 % zastavané územie a 2,05 % ostatné územie.

Na základe uvedenej štruktúry je v území rozvinutá poľnohospodárska výroba a drevospracujúci priemysel. Nerastné bohatstvo územia je vo veľkej miere nepreskúmané. V súčasnosti je zastúpené ložiskami štrkopieskov, v obmedzenom množstve tehliarskych surovín a pieskovcov.

3 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec súčasťou okresu Svidník a Vyššieho územného celku Prešov.

Tabuľka 2 Základná charakteristika obce

Základná charakteristika obce Štefurov (k 31.12.2016)	
Kód obce	527 904
Názov okresu	Svidník
Názov kraja	Prešovský kraj
Štatút obce	obec
PSČ	090 42
Telefónne smerové číslo	+421-54
Prvá písomná zmienka o obci - rok	1414
Nadmorská výška obce	230 m.n.m.
Celková výmera územia obce [m ²]	8 751 774
Hustota obyvateľstva na km ²	13,14
Zdroj: OcÚ Štefurov	

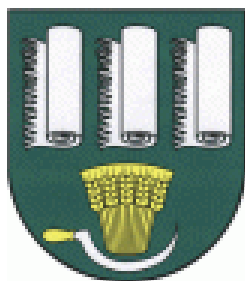
Obec Štefurov je vytvorená jedným sídlom a jedným katastrálnym územím, ktoré združuje občanov s trvalým pobytom, podnikateľov a členov občianskych a záujmových združení. Obec je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja a po územnej reorganizácii od roku 1997 patrí do okresu Svidník. Pri výkone samosprávy sa riadi ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. Obec ma volené 5 členné zastupiteľstvo. Na čele obce je v súčasnosti zastupujúca starostka Jana Rišková, nakoľko predchádzajúci starosta sa vzdal mandátu. Nové voľby sú vyhlásené na 8. apríla 2017.

Zastupiteľstvo, starosta obce, členovia komisií ako i podnikatelia a zástupcovia združení vytvárajú spolu s aktívnymi občanmi tvorivú silu pri zabezpečovaní a spracovaní PHRSR, ktorý sa spracováva v súlade s prioritami a cieľmi ustanovenými v Národnej stratégii rozvoja SR, s PHRSR Prešovského samosprávneho kraja ako i s Integrovanou stratégiou rozvoja územia (CLLD) MAS Topoľa, o. z., ktorej aktívnym členom je aj obec Štefurov. Neoddeliteľná súčinnosť pri tvorbe RIUS a PHRSR tak vytvára optimálny priestor pre dosiahnutie lepších životných podmienok obyvateľov obce, najmä rozvojom podnikateľských aktivít s cieľom znižovania nezamestnanosti a to využívaním vlastných prírodných a ľudských zdrojov, efektívnym využitím vlastných a cudzích finančných zdrojov zo ŠR a Eurofondov, najmä z Programu rozvoja vidieka a iných Operačných programov v Programovacom období 2014 – 2020. Realizáciou týchto opatrení je predpoklad na dosiahnutie strategického cieľa, ktorý obyvatelia chcú dosiahnuť v roku 2024.

3.1 HISTÓRIA OBCE

Obec založili na zákupnom práve v 1. polovici 14. storočia na území panstva Radoma. Obec mala 20 port. Obec je doložená z roku 1414 ako Stufurka, Stwfurka, neskôr ako Stofurov (1773), Staffaro (1786), Štefurov (1808); maďarsky Štefuró, Istvánd. Obec patrila panstvu Makovica. Koncom 15. storočia po vpádach poľských vojsk sa vyľudnila. Od 16. storočia bola majetkom Bornemisovcov, Bocskayovcov, Rákócziovcov, v 18. storočí Illésházyovcov. V roku 1787 mala obec 39 domov a 273 obyvateľov, v roku 1828 mala 42 domov a 337 obyvateľov. Pracovali ako roľníci, chovali dobytok, zaoberali sa plátenníctvom a tkáčstvom. Za I. ČSR tu mala silné pozície MO KSČ (Mestská organizácia Komunistickej strany Československa). V rokoch 1943 – 44 pôsobili v chotári partizánske skupiny. Väčšina obyvateľstva pracovala v priemyselných podnikoch vo Svidníku, Prešove a Giraltovciach.

3.2 SYMBOLY OBCE

Erb obce

V dolnej polovici zeleného štítu zlatý snom, zdola obopätý strieborným položeným a obráteným kosákom so zlatou rukoväťou, to všetko prevýšené troma postavenými striebornými balmi plátna. Tento erb bol prijatý uznesením obecného zastupiteľstva dňa 23. augusta 2006, č. OZ – 5/2006 a je zapísaný v heraldickom registri Slovenskej republiky pod signatúrou S – 345/2006. Súčasná heraldická kompozícia erbu symbolizujúceho všeobecnú poľnohospodársku symboliku, podľa odtlačku pečatidla obce zo 40. rokov 19. storočia, doplnená o zamestnanecký motív – plátenníctvo. Autormi erbu sú Peter Kónya, Leon Sokolovský a Sergej Pančák.

Vlajka

Vlajka obce pozostáva zo šiestich pozdĺžnych pruhov vo farbách zelenej (1/8), žltej (2/8), bielej (1/8), zelenej (1/8), žltej (2/8) a bielej (1/8). Vlajka má pomer strán 2 : 3 a ukončená je tromi cípmi, t. j. dvoma zostrihmi, siahajúcimi do tretiny jej listu.

3.3 PRÍRODNÉ POMERY

Územie obce Štefurov sa nachádza na severovýchode Slovenska, ktoré charakterizuje malebná zvlnená krajina Nízkych Beskýd. Ich súčasťou je aj Ondavská vrchovina, ktorej hlboké lesy siahajú až na hraničný hrebeň Karpát. Oblasť Ondavskej vrchoviny je po geomorfologickej stránke súčasťou subprovincie Nízkych Beskýd. Pod nimi sa rozprestierajú lúky, ktoré v nižších polohách prechádzajú do kultúrnej krajiny s obrábanými poľami.

V minulosti obec Štefurov bola prepojená s Bardejovskými Kúpeľami tzv. kočiarovou cestou, ktorú využívali najmä hostia kúpeľov.

Výšková členitosť v riešenom území je dokumentovaná rozdielom medzi najnižšie položeným bodom, ktorý sa nachádza na hranici Valkovského chotára 240 m n. m. a najvyššieho bodu Nad Lúkami 482 m. n. m. Hydrograficky je riešené územie odvodňované tokom Valkovského potoka, ktorý sa vlieva do rieky Radomka prameniacej v Karpatských horách. Celá vodná sústava patrí do povodia Bodrogu. Záujmové územie patrí do mierne teplej oblasti a leží na rozhraní oceánskeho kontinentálneho podnebia. Podnebie je tu vnútrozemské, mierne vlhké, teplé s priemernou ročnou teplotou 6,8°C. Podľa dlhodobých meteorologických štatistík je najteplejším mesiacom júl s priemernou dennou teplotou 17°C a najchladnejší január iba - 4,1°C. Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje okolo 700 milimetrov, pričom najsuchší mesiac je január, najviac zrážok je v júli a v auguste. Celkovo je možné konštatovať, že z dlhodobého hľadiska dochádza k postupnému poklesu úhrnu zrážok.

3.4 VYUŽITIE KRAJINY OBCE

Celková plocha riešeného územia je tvorená zo 65 % nepoľnohospodárskou pôdou o výmere 566,62 ha a zvyšných 35 % predstavuje poľnohospodárska pôda s výmerou 308,56 ha.

Graf 1 Pomer poľnohospodárskej a nepoľnohospodárskej pôdy za rok 2017

Zdroj: www.katasterportal.sk

Pôdny fond riešeného územia nám znázorňuje nasledujúca tabuľka. Najväčšiu časť poľnohospodárskej pôdy tvoria trvalo trávne porasty (25,36 %) a orná pôda (9,16 %). Malú časť tvoria aj záhrady (0,74 %). V súvislosti s tým, že dané územie sa nachádza v mierne teplotnom pásme, ktorého klíma je zaradená do teplotne horského typu, sa tu nevyskytujú chmelnice ani vinice. V rámci nepoľnohospodárskej pôdy tvoria najväčšiu časť lesné pozemky (60,08 %) ďalej zastavané plochy (2,57 %), vodné plochy (1,12 %) a ostatné plochy (0,97 %). Lesné pozemky sú vo vlastníctve urbariátov, cirkvi, súkromných vlastníkov a štátu. Jednotlivé správy lesa zabezpečujú jeho správnu funkciu, ochranu a prirodzenú obnovu.

Tabuľka 3 Pôdny fond riešeného územia za rok 2017 obce Štefurov

Pôdny fond	Rozloha (ha)	Rozloha (%)
Poľnohospodárska pôda		
- orná pôda	80,16	9,16
- chmelnice	0	0
- vinice	0	0
- záhrady	6,48	0,74
- ovocné sady	0	0
- trvalo trávne porasty	221,92	25,36
Poľnohospodárska pôda spolu:	308,56	35,26
Nepoľnohospodárska pôda		
- lesné pozemky	525,82	60,08
- vodné plochy	9,78	1,12
- zastavané plochy	22,51	2,57
- ostatné plochy	8,51	0,97
Nepoľnohospodárska pôda spolu:	566,62	64,74
Celkom:	875,18	100

Zdroj: www.katasterportal.sk

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Ochrana kvality ovzdušia

Aj keď v blízkosti obce prechádza frekventovaná komunikácia na trase do Poľskej republiky kvalita ovzdušia je na pomerne dobrej úrovni. Prispieva k nej aj absencia výraznejšieho znečisťovateľa. Spaľovanie plynu v jednotlivých domácnostiach nespôsobuje znečistenie nad limity povolené zákonom.

Priaznivé hodnoty čistoty ovzdušia v obci sú aj vďaka veľkej rozlohe okolitých prevažne listnatých lesov, premiešaných s ihličnanmi, najmä sosnami. Vplyvom vykurovania tuhým palivom by mohlo dôjsť najmä v zime k zhoršeniu kvality ovzdušia.

Občania aj predstavitelia obce začínajú výraznejšie uvažovať o využívaní ľahšie dostupných domácich, ekologicky čistých, ale lacnejších palív a energií, napr. obnoviteľné a alternatívne zdroje energie. Najvhodnejšou je biomasa, palivové drevo a drevný odpad. Stúpa záujem aj o alternatívne zdroje energie (slnečná energia, veterná energia, tepelné čerpadlá, bioplyn ...) Zatiaľ sú využívané nepatrne a aj v blízkej budúcnosti budú mať iba charakter doplnujúceho spektra klasických palív a energie.

Ochrana kvality vôd

Obec má dokončený verejný vodovod. Pri povodniach sú zabezpečované ochranné práce a diela Východoslovenskou vodárenskou spoločnosťou, a.s. Správu a údržbu vodných tokov vykonáva Slovenský vodohospodársky podnik, Správa povodia Bodrogu a Hornádu, š.p. závod Trebišov.

Odpadové vody z domácností, hospodárskych a poľnohospodárskych zariadení sú stále problémom v súvislosti s ich likvidáciou. Producenti poväčšine majú vlastné septiky. Otázka likvidácie odpadových vôd patrí medzi prvoradé úlohy ochrany životného prostredia v obci. Vybudovanie kanalizácie a čističky odpadových vôd by výrazne posunulo pozitívnym smerom riešenie tohto problému. Povrchová dažďová voda je odvádzaná obecnými stokami, ktoré sú dostatočne kvalitatívne vybudované v rámci celej obce.

Odpadové hospodárstvo

Obec nemá významného producenta komunálneho odpadu. Podľa Programu odpadového hospodárstva sa zberom TKO a separovaným zberom na území obce zaoberá a zber realizuje FÚRA s.r.o. Košice. Zapojením sa obce do separovaného zberu sa využijú druhotné suroviny a znížia náklady na získavanie nových surovín na výrobu nových výrobkov. V súčasnosti obyvatelia triedia sklo, plasty, autobatérie, bielu techniku, bioodpad, žiarivky atď.

Chránené územia

Katastrálne územie obce Štefurov sa nachádza na území, na ktorom podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny platí I. stupeň územnej ochrany (všeobecná ochrana).

3.6 CESTOVNÝ RUCH

Obec Štefurov má tak prírodné, ako aj umelo vytvorené predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu vo vidieckom prostredí. Poloha obce umožňuje kombinácie návštev Nízkyh Beskýd na turistické vychádzky pre spoznávanie prírodných krás počas celého roka, zber lesných plodov počas letných a jesenných mesiacov. Nie sú tu však vybudované, udržiavané ani značené turistické chodníky, preto turistické vychádzky musia byť spojené so sprievodcovskými službami miestnych obyvateľov.

Medzi najvýznamnejšie umelo vytvorené predpoklady rozvoja cestovného ruchu vo vidieckom prostredí patria bohaté a čiastočne zachované prvky hmotnej a duchovnej ľudovej kultúry. Žiada sa vyhľadať ich korene a obnoviť v podobe sporadicky, ale najmä pravidelne usporadúvaných kultúrno-spoločenských podujatí, vytvoriť miesto pre zhromažďovanie a prezentáciu hmotných i duchovných hodnôt kultúrneho dedičstva.

Obec má aj výbornú polohu pre návštevy Bardejova (31 km), mesta, ktorého historické jadro je zapísané vo svetovom zozname pamiatok kultúrneho dedičstva UNESCO, Prešova (37 km) s pozoruhodnou renesančnou mestskou pamiatkovou rezerváciou. Turisticky príťažlivou v letnom období je aj umelo vytvorené vodné dielo Domaša (18 km), vhodné na plážovú rekreáciu a na rybolov. Medzi ďalšie turisticky atraktívne miesta patria: Duklianský priesmyk (40 km), bývalé kúpele Šarišský Štiavnik (18 km) a drevené kostolíky východného obradu.

Supraštruktúru cestovného ruchu nachádzame vo voľných ubytovacích a stravovacích kapacitách rodinných domov a domácej produkcií poľnohospodárskych plodín. Rodinné domy sú dobre vybavené po stránke technickej aj hygienickej, žiada sa zlepšiť ich estetickú stránku. Veľkým problémom je však nepripravenosť obyvateľov na poskytovanie služieb vidieckeho cestovného ruchu. Zlepšenie je vo vytrvalej osvetovej a cieľavedomej vzdelávacej pôsobnosti medzi miestnymi obyvateľmi.

Pri navrhovaní produktov vidieckeho cestovného ruchu uplatňovaných v riešenom území je potrebné vychádzať predovšetkým z jeho geomorfologického charakteru, z klimatických podmienok a z jeho daností, najmä v blízkosti Domaše. Žiada sa vybudovať cyklotrasy a turistické chodníky a využiť potenciál voľných objektov na ubytovanie turistov.

3.7 OBYVATEĽSTVO A ŠTRUKTÚRA OSÍDLENIA

Analýza demografického vývoja v obci Štefurov, vychádzajúc z údajov v Tabuľke 4, poukazuje na pomerne stabilný vývoj počtu obyvateľov za posledných 8 rokov. Najvyšší podiel tvorí každý rok obyvateľstvo v produktívnom veku (15 – 64 rokov).

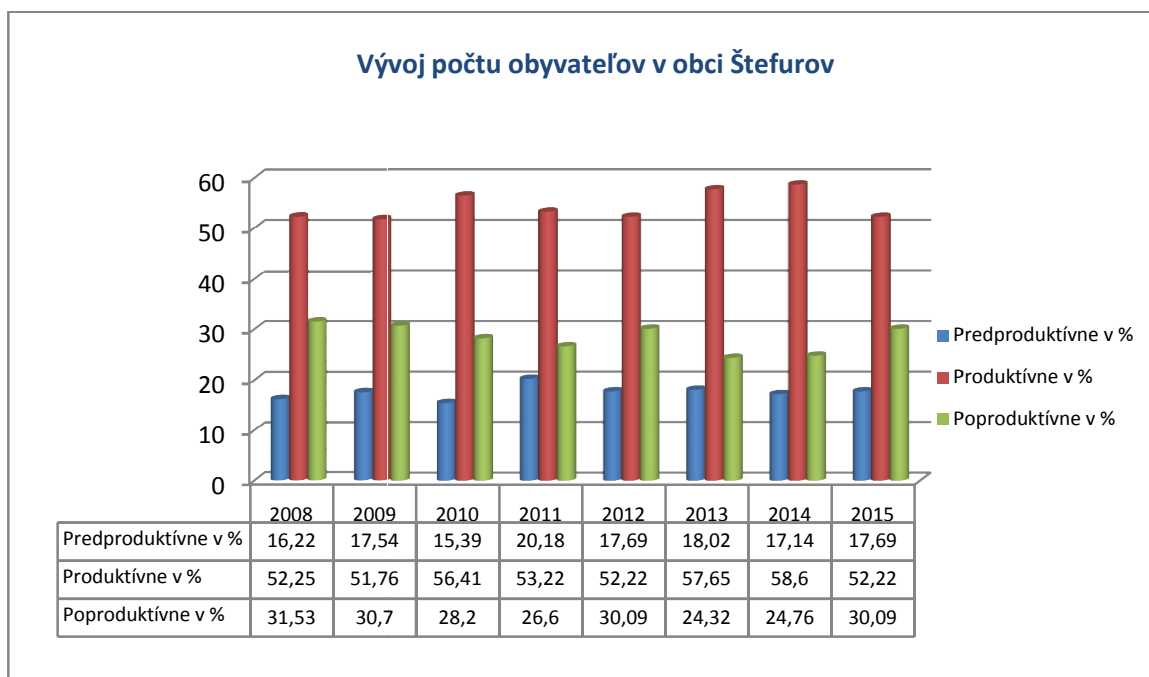
Tabuľka 4 Vývoj počtu obyvateľov v obci Štefurov

OBYVATEĽSTVO					
rok	pohlavie	predproduktívne v %	produktívne v %	poproduktívne v %	spolu v %
2015	muži	13,27	16,82	23,82	53,91
	ženy	4,42	35,4	6,27	46,09
2014	muži	11,43	35,24	9,52	56,19
	ženy	5,71	22,86	15,24	43,81
2013	muži	12,61	23,42	14,42	50,45
	ženy	5,41	34,23	9,91	49,55
2012	muži	13,27	16,82	21,24	51,33
	ženy	4,42	35,4	8,85	48,67
2011	muži	16,51	15,6	20,18	52,29
	ženy	3,67	37,62	6,42	47,71
2010	muži	8,55	20,51	20,51	49,57
	ženy	6,84	35,9	7,69	50,43
2009	muži	8,77	20,18	21,05	50,00
	ženy	8,77	31,58	9,65	50,00
2008	muži	8,11	19,82	21,62	49,55
	ženy	8,11	32,43	9,91	50,45

Zdroj: OcÚ Štefurov

Graf 2 nám znázorňuje vývoj počtu obyvateľov v obci Štefurov za posledných osem rokov, kde môžeme vidieť iba malé odchýlky.

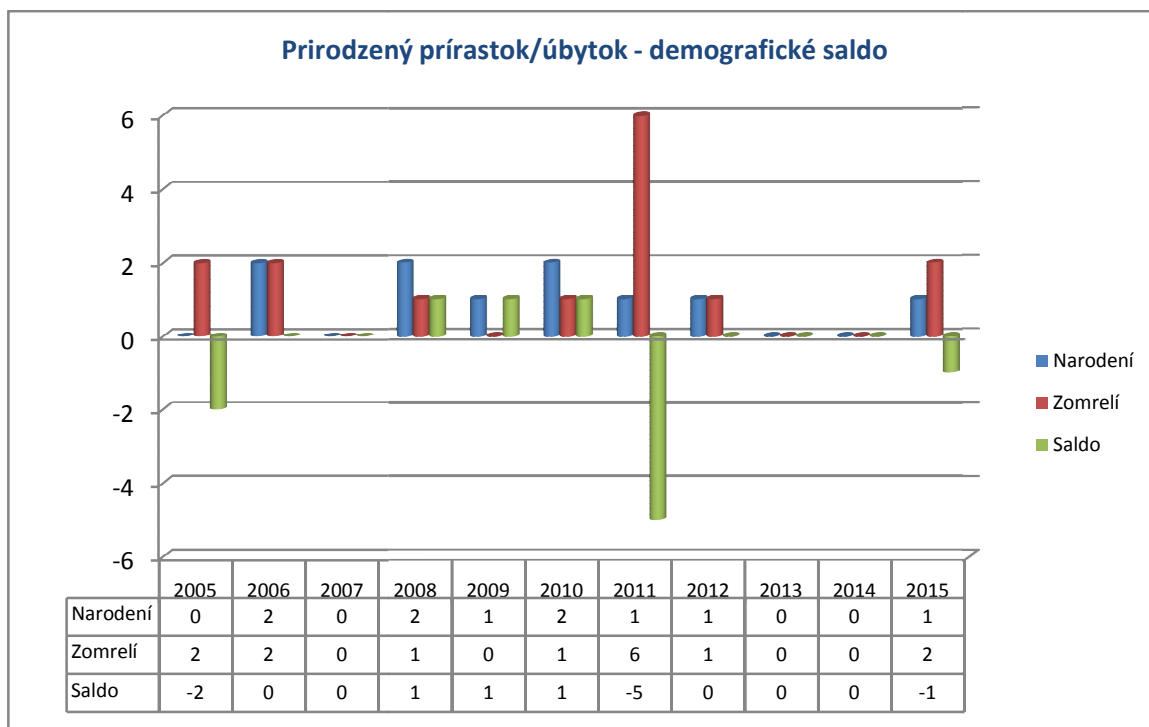
Graf 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci Štefurov

Zdroj: OcÚ Štefurov

Prirodzený prírastok ako výsledok reprodukcie obyvateľstva, ktorý predstavuje rozdiel medzi počtom živonarodených a zomrelých obyvateľov dosahuje v poslednom období rokov 2005-2015 nasledujúce hodnoty, ktoré uvádza Graf 3.

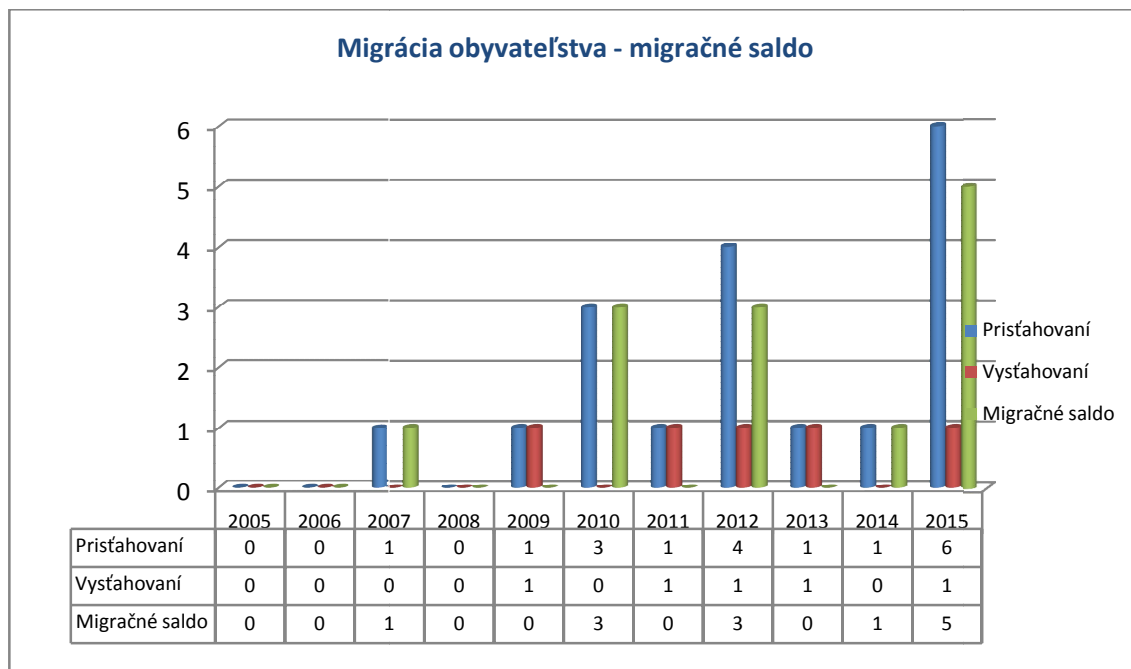
Graf 2 Prirodzený prírastok/úbytok v obci Štefurov

Zdroj: OcÚ Štefurov

V rámci migrácie obyvateľov Štefurova dochádza skôr k prisťahovalectvu, čo môže byť spôsobené tým, že ľudia sa vracajú k tradičnému spôsobu vidieckeho života mimo veľkých a rušných miest.

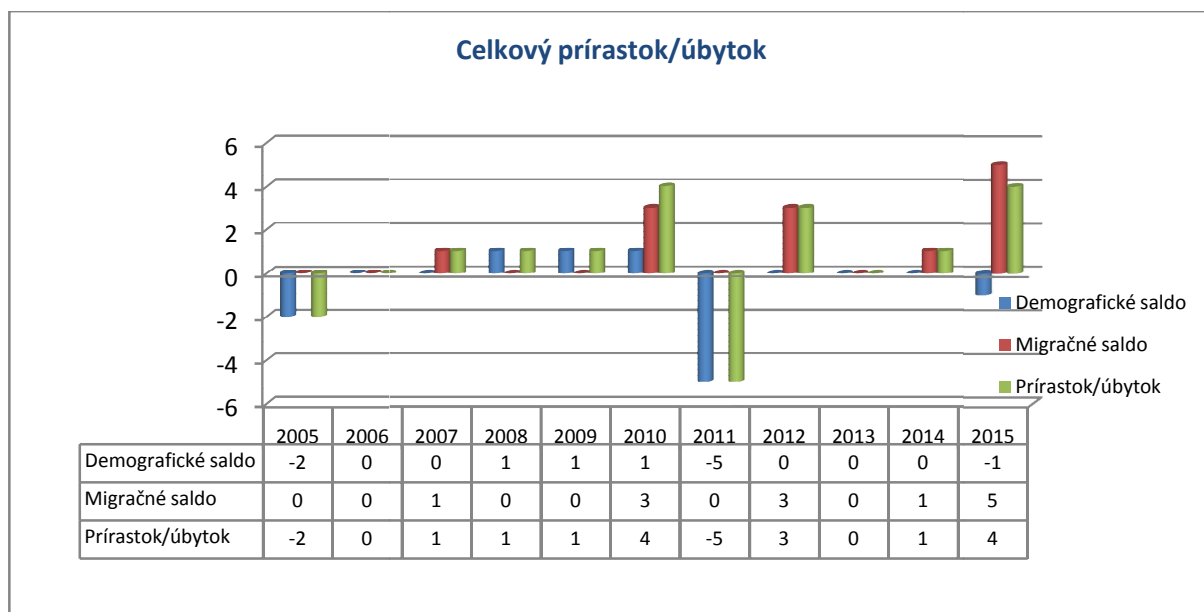
Graf 3 Migrácia obyvateľstva v obci Štefurov

Zdroj: OcÚ Štefurov

Celkový prírastok obyvateľstva je súčet prirodzeného prírastku a migračného salda. V obci Štefurov môžeme v období rokov 2005-2015 pozorovať prirodzený úbytok ako aj prirodzený prírastok obyvateľstva. K prirodzenému úbytku dochádzalo iba v rokoch 2005 a 2011.

Graf 4 Celkový prírastok/úbytok v obci Štefurov

Zdroj: OcÚ Štefurov

Predpokladá sa, že v roku 2020 sa zvýši počet obyvateľov obce na 118 a v roku 2040 na 139 obyvateľov.

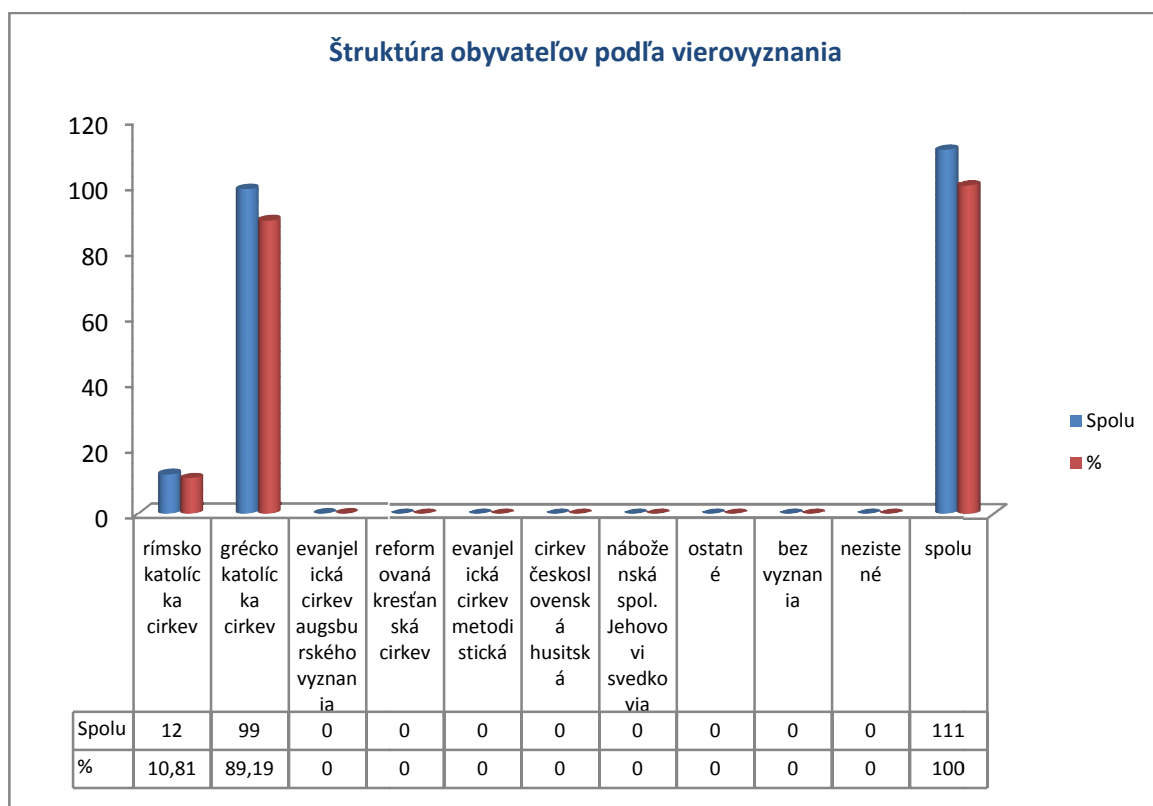
Tabuľka 5 Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov

Rok	2020	2040
Počet obyvateľov	118	139

Zdroj: OcÚ Štefurov

Z celkového počtu obyvateľov tvoria najpočetnejšiu skupinu obyvatelia gréckokatolíckeho vierovyznania (89,38 %). Druhú najpočetnejšiu skupinu tvoria obyvatelia, ktorí sa hlásia ku rímskokatolíckej cirkvi (10,62 %).

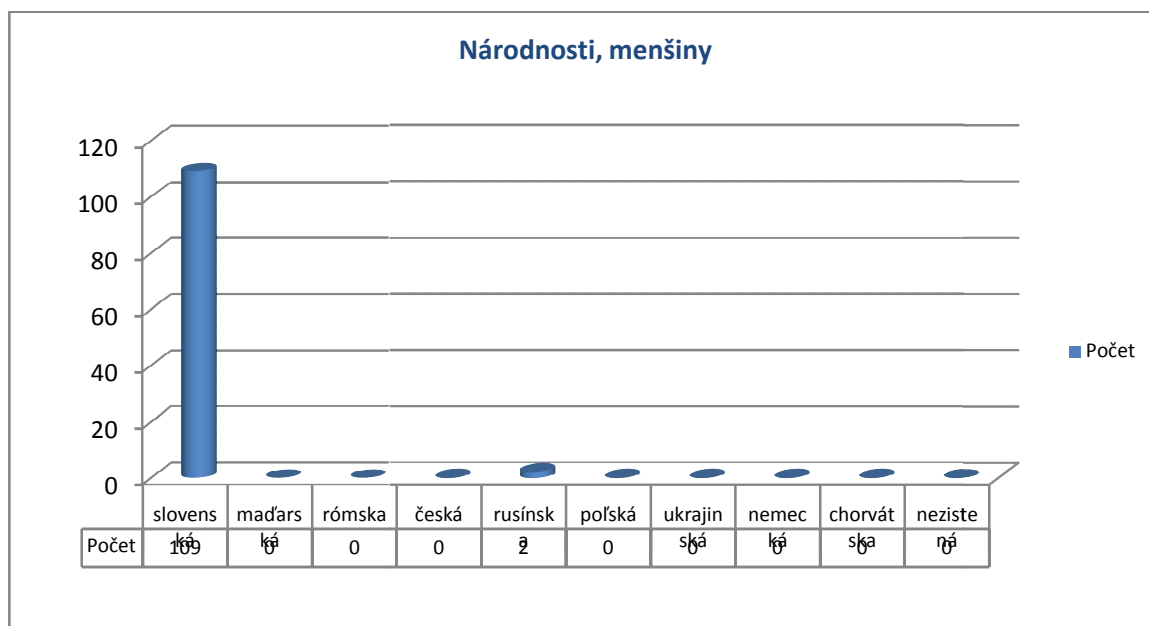
Graf 5 Štruktúra obyvateľov podľa vierovyznania

Zdroj: OcÚ Štefurov

Z pohľadu národností sa 111 obyvateľov obce hlási k slovenskej národnosti a dvaja sa hlásia k rusínskej národnosti. Z hľadiska národností tu nedochádza k žiadnym konfliktom.

Graf 6 Národnosti, menšiny

Zdroj: OcÚ Štefurov

3.8 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

Vzdelanie

Vzdelanie má priamy súvis s úspešným uplatnením sa na trhu práce. Tak, ako nižšie vzdelanie nesie v sebe vyššie riziko nezamestnanosti, vyššie vzdelanie prináša neporovnateľne vyššie možnosti uplatnenia sa na trhu práce. V obci prevládajú obyvatelia so stredoškolským vzdelaním bez maturity, nasledujú absolventi stredoškolského štúdia s maturitou a pomerne nízke percento je zastúpené vysokoškolsky vzdelanými občanmi.

Zamestnanosť

V území MAS Topoľa absentujú veľké a stredné podniky, ktoré zamestnávajú viac ako 250 zamestnancov. Spôsobuje to veľmi nízky počet priemyselných podnikov a domácich i zahraničných investorov, ktorí by vytvorili nové pracovné miesta. Najväčším zamestnávateľom v regióne je RIKOSTAV, s.r.o., ktorý sa špecializuje na výrobu, predaj a prenájom obytných, kancelárskych, sanitárnych a skladových kontajnerov a na výrobu montovaných domov. Táto firma zamestnáva 70 zamestnancov.

Dôležitým zamestnávateľom obyvateľov obce Štefurov sa javí odvetvie poľnohospodárstva a lesníctva. V odvetví dopravy pracuje 9,375 % obyvateľstva, v oblasti priemyslu pracuje 6,25 % obyvateľstva a zhodne 3,125 % obyvateľstva pracuje v oblasti výroby a rozvodu elektriny, plynu, vody a v oblasti nehnuteľností a verejnej správy. V tabuľke uvádzame ďalšie informácie o odvetviach, kde sú zamestnaní obyvatelia obce Štefurov.

Tabuľka 6 Odvetvia hospodárstva

Odvetvie hospodárstva	spolu	v %
poľnohospodárstvo, poľovníctvo a súvisiace služby	5	15,625
lesníctvo, ťažba dreva a pridružené služby	5	15,625
ťažba nerastných surovín	0	0
priemyselná výroba	2	6,25
výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	1	3,125
stavebníctvo	0	0
veľkoobchod a maloobchod	1	3,125
hotely a reštaurácie	0	0
doprava, skladovanie a spoje	3	9,375
peňažníctvo a poisťovníctvo	0	0
nehnutelnosti, prenájom a obchodné služby	1	3,125
verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	1	3,125
školské	0	0
zdravotníctvo a sociálne starostlivosť	0	0
ostatné verejné, sociálne a osobné služby	0	0
EA bez udania odvetví	13	40,625
spolu	32	100

Zdroj: OcÚ Štefurov

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov, v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonávajú politiku zamestnanosti.

ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Bardejove (s detašovaným pracoviskom vo Svidníku a s vysunutým pracoviskom v Gíraltovcach) pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných.

Podnikateľské subjekty v obci

Obec Štefurov sa nachádza v blízkosti mesta Gíraltovce, ktoré je od obce vzdialené 13 km. Pred rokom 1989 sa v meste Gíraltovce nachádzali výrobné podniky ako napríklad Kožiarske závody, poľnohospodárske družstvo a iné prevádzky, ktoré poskytovali zamestnanie obyvateľom zo širokého okolia preto sa v samotnej obci nezriadila žiadna väčšia prevádzka, ktorá by bola schopná zamestnať obyvateľov obce. V súčasnom období sa v obci pôsobia nasledovné podnikateľské subjekty:

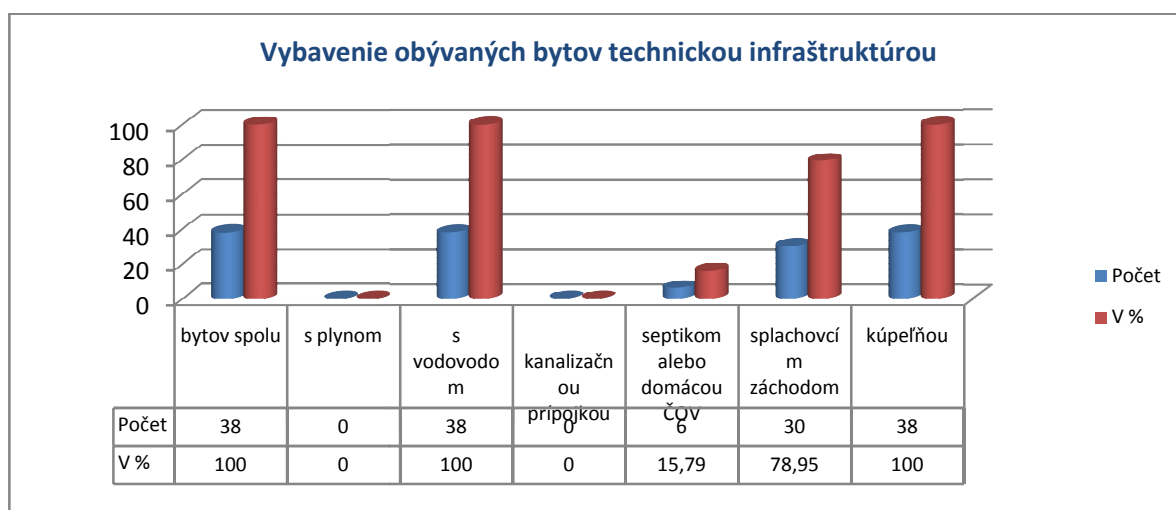
- Anna Husárová – RELAX, sprostredkovanie obchodu s rozličným tovarom
- Anna Kaščáková, zmiešané hospodárstvo
- Dušan Oravec, obrábanie
- František Oravec, zmiešané hospodárstvo

- Jozef Kaščák, zmiešané hospodárstvo
- Miroslav Kmec, zemné práce
- Vladislav Cimba, výroba ostatných kovových výrobkov
- Ján Bačkovský, obrábanie
- Michal Cimba, ostatné služby poskytované v lesníctve
- Ján Bačkovský st., výroba ostatných kovových výrobkov
- Ladislav Cimba, zmiešané hospodárstvo
- Michal Kmec, ostatný maloobchod v nešpecializovaných predajniach
- PEMA SHZ, s.r.o., nákladná cestná doprava
- Ján Cap, SHR

3.9 BÝVANIE – VYBAVENOSŤ DOMÁCNOSTÍ

Z celkového počtu rodinných domov v obci Štefurov je 0,00 % domácností plynofikovaných, na obecný vodovod je napojených 100 % domácností, 15,79 % domácností má septik alebo domácu ČOV, splachovacím záchodom je vybavených 78,95 % a kúpeľňou 100 % domácností.

Graf 8 Vybavenie obývaných bytov technickou infraštruktúrou

Zdroj: OcÚ Štefurov

Domový a bytový fond

Obec má typické vidiecke rozdelenie bytového fondu. Nové domy, postavené po roku 1970, sú dobre vybavené po stránke technickej, hygienickej aj estetickej s klasickým štandardom bývania a počtom obývaných miestností. Väčšina starších domov je využívaná len čiastočne alebo vôbec, a tak vytvára prirodzenú supraštruktúru rozvoja cestovného ruchu vo vidieckom prostredí. Základným problémom je, že obyvateľstvo nie je pripravené prijať hostí – účastníkov cestovného ruchu do svojich obydľí.

Vzhľadom na pripravovanú výstavbu rýchlostnej komunikácie R4, ktorá skráti vzdialenosť medzi Prešovom a Štefurovom, možno uvažovať o presídľovaní sa mestského obyvateľstva, najmä

Prešovčanov na vidiek. Štefurov sa môže svojou polohou stať príťažlivým vidieckym sídlom. Preto je nutné sústrediť pozornosť na prípravu podmienok pre individuálnu bytovú výstavbu.

3.10 MIMOVLÁDNE ORGANIZÁCIE, ZDRUŽENIA A SPOLKY

Obec Štefurov je známa predovšetkým svojou poľovníckou tradíciou. V obci sídli **Poľovnícky spolok – Diana**. Raz ročne sa v obci koná aj posedenie pre členov Červeného kríža, ktorý má približne 30 členov. V obci je aktívny aj Dobrovoľný hasičský zbor.

3.11 ŠKOLSTVO

V obci sa nenachádza školské ani predškolské zariadenie. Deti do 6 rokov navštevujú materské školy v Kručove a v Giraltovcich. Žiaci 1.-9. ročníka navštevujú základné školy v Okružlom a v Giraltovcich.

Giraltovcia tvoria vyučovaciu základňu hlavne pre stredoškóľakov na Súkromnej strednej odbornej škole a na Gymnáziu. Umeleckú prípravu pre žiakov z okolia a samotnej obce poskytuje Základná umelecká škola v Giraltovcich.

Zdravotne postihnuté deti majú možnosť navštevovať Spojenú základnú školu v Giraltovcich a Komunitné centrum pre zdravotne postihnutých.

3.12 KULTÚRA A ŠPORT

V obci sa pravidelne konajú tieto podujatia :

- Športové hry
- Deň matiek
- Mikuláš
- Silvester
- Deň detí
- Úcta k starším

Na organizovanie podujatí masového charakteru má obec k dispozícii kultúrno-správnú budovu, avšak v nevyhovujúcom stave. Sú potrebné vnútorné aj vonkajšie úpravy a prístavba sociálneho zariadenia.

3.13 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Za lekárskou starostlivosťou dochádzajú obyvatelia obce do zdravotného strediska v Okružlom a do zrekonštruovanej Mestskej polikliniky v Giraltovcich, kde nadstavbou budovy pribudli nové odborné ambulancie. Najväčším poskytovateľom je firma ILB, s. r. o., ktorá zabezpečuje i zdravotnícke služby vo vedľajšom objekte. Podobne využívajú aj pohotovostnú službu, rýchlu zdravotnícku pomoc a sieť lekární.

Najbližšia nemocnica je vo Svidníku (24 km) a v Prešove (37 km). V obci chýba denný stacionár, no obyvatelia môžu toto zariadenie navštevovať v Giraltovcich. V meste Giraltovcia sa nachádza aj

Komunitné centrum na pomoc sociálne znevýhodneným skupinám obyvateľstva. V obci nefunguje vývarovňa ani rozvoz stravy pre chorých a nevládných občanov.

3.14 EKONOMIKA OBCE

Tabuľka č. 9 ukazuje príjmy a výdavky obce v schválených a upravených ukazovateľoch postupne od roku 2009 do roku 2015.

Tabuľka 7 Príjmy a výdavky obce

Rok	PRÍJMY		PRÍJMY skutočnosť	VÝDAVKY		VÝDAVKY skutočnosť	Výsledok hospodárenia
	schválené/úprava			schválené/úprava			
2009	25 858	20 722	26 189,60	25 858	20 722	22 539,24	-27,00
2010	20 647	24 399	26 429,39	20 647	24 399	20 665,86	1 477,00
2011	18 410	20 738	25 740,18	18 410	20 738	21 010,36	4 572,00
2012	23 738	26 378	26 446,10	23 738	26 378	22 070,92	4 503,70
2013	20 010	26 642	27 042,26	20 010	26 642	21 278,85	5 834,57
2014	22 200	30 734	33 406,44	22 200	30 734	30 595,05	2 811,39
2015	21 584	29 956	29 955,35	21 584	29 956	24 500,76	5 454,59

Zdroj: spoločná úradovňa Gíraltovce

3.15 SAMOSPRÁVA

Právomoci a kompetencie obce

Kompetencie obce (t.j. právomoc a pôsobnosť obce) sú dané:

- Ústavou Slovenskej republiky (najmä čl. 64 – 71)
- Zák. SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov
- Platnou právnou úpravou SR
- Všeobecne záväznými nariadeniami obce na úseku samosprávnych činností (čl. 71 ods. 2 Ústavy SR)

Organizačná štruktúra obce

Súčasným zriadením verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostky obce Štefurov. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Najvyšším výkonným orgánom obce je starosta, ktorého volia obyvatelia obce na 4 roky. Zastupujúcou starostkou obce Štefurov od roku 2016 je Jana Rišková, nakoľko zvolený starosta sa vzdal mandátu a v apríli 2017 sa budú konať nové voľby. Obecné zastupiteľstvo má 5 poslancov, ktorí sú volení obyvateľmi obce na obdobie 4 rokov. Poslancami pre volebné obdobie 2014 – 2018 sú: Jana Rišková, Mária Gobanová, Ladislav Cimba, Miroslav Cimba, Ján Pivovarník.

3.16 TRH PRÁCE

Prechodom slovenskej ekonomiky na trhovú formu sa prejavili v značnej miere aj negatívne zmeny. Najvýraznejšie obyvateľstvo obce zasiahla nezamestnanosť. Najmä dlhodobá nezamestnanosť je sociálnym, kultúrnym, ekonomickým a psychologickým problémom.

Územie obce patrí do pôsobnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove s prevádzkou v Giraltovciach. Zaoberá sa aj aktívnou politikou trhu práce. Okrem toho vyhodnocuje trh práce v obciach a mestách celého okresu, eviduje nezamestnaných, sprostredkováva zamestnanie, poskytuje poradenské služby a organizuje rekvalifikačné kurzy.

3.17 TECHNICKÁ, TECHNOLOGICKÁ A DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Technická infraštruktúra

Obec Štefurov má od roku 1991 obecný vodovod. Obec nie je plynofikovaná, občania využívajú na vykurovanie tuhé palivo. Systém likvidácie odpadových vôd nie je vyriešený. V obci nie sú zdroje veternej energie, či ďalšie alternatívy. Dodávku a rozvod elektrickej energie zabezpečuje Východoslovenská energetika, a.s. Prešov. Územie obce nie je dostatočne pokryté signálmi mobilných operátorov Orange, a.s., T-mobile a O2. Káblová televízia v obci nie je zavedená. Internetové pripojenie objektov obce a obyvateľov v domácnostiach zabezpečuje Slovanet a T-com. Verejné osvetlenie je potrebné rozšíriť. Miestny rozhlas, ktorý využíva najmä samospráva na informovanie občanov, je v dobrom stave.

Dopravná poloha

Obec sa nachádza 3,6 km od európskej cesty E371, ktorá vedie z mesta Radom v Poľsku do mesta Prešov. Táto cesta bude v budúcnosti vedená v trase R4.

Základným prvkom cestnej komunikačnej siete v riešenom území je cesta III/55618 úseku Štefurov - Valkovce. Cesta III/55618 predstavuje jediné komunikačné spojenie územia s ostatným územím, cesta sa napája na cestu I/73 Lipníky – Svidník – Poľsko, a napojenie na Lipníky – Prešov I/18.

Dopravná obsluha

Autobusovú dostupnosť celoplošne zabezpečuje v obci autobusová doprava – Slovenská autobusová doprava Prešov. V regióne nepremáva osobná ani dopravná železničná doprava. Najbližšie železničné stanice sú v Lipníkoch, Hanušovciach nad Topľou, Bardejove a v Prešove.

4 IDENTIFIKÁCIA VONKAJŠÍCH FAKTOROV A ANALÝZA VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V OBCI

Obec Štefurov je súčasťou Prešovského samosprávneho kraja. Prešovský kraj má v rámci Slovenskej republiky najvyššiu pôrodnosť a najvyšší prirodzený prírastok obyvateľstva. Vplyvom migrácie je však celkový prírastok obyvateľstva len druhý najvyšší v SR. V poslednom období

dochádza k úbytku populácie v predproduktívnom veku a nárastu populácie v produktívnom a poproduktívnom veku.

Prešovský samosprávny kraj patrí medzi kraje ktoré zaostávajú za rozvojom ostatných slovenských regiónov ako aj regiónov EU. Jeho úroveň HDP na obyvateľa v parite kúpnej sily nedosahuje ani 40 % úrovne v súčasných krajinách EU. A aj keď náskok sa postupne znižuje, toto znižovanie je mierne a pri súčasných tempách rastu by hospodárstvo Prešovského kraja dosiahlo hladinu Európskej únie až v roku 2259.

Prešovský kraj sa na tvorbe celoštátneho hrubého produktu (HDP) podieľa objemom 9 čo je najmenší podiel zo všetkých krajov Slovenska.

Najvýznamnejším odvetvím hospodárstva Prešovského kraja je obchodná činnosť, ktorej sa v regióne venuje najviac podnikateľských subjektov. K významným hospodárskym odvetviam patrí aj spracovateľský priemysel, predovšetkým potravinársky, založený na poľnohospodárskej produkcii, odevný, textilný, drevospracujúci priemysel. V priemysle Prešovského kraja je zamestnaných približne 34 % ekonomický aktívneho obyvateľstva.

Charakteristika špecifických stránok regiónu

Prešovský kraj je územím s veľkým prírodným potenciálom, množstvom historických pamiatok, ľudovou architektúrou a folklórom. Uvedené skutočnosti vytvárajú predpoklad pre rozvoj cestovného ruchu i na území MAS Topoľa. Obec Štefurov je situovaná v prostredí Nízkych Beskýd, ktoré sú obľúbenou destináciou pre turistiku. Vzhľadom na potenciál, ktorý má toto územie sú veľké rezervy v oblasti poskytovania najmä služieb vidieckeho CR a využívaním ubytovania v súkromí a vybudovania rodinných fariem a vhodnými ponukami i rozvoj agroturistiky.

Prešovský kraj je známy ako región plný turistických atrakcií. Je to región kúpeľov s vyše 400 minerálnymi a termálnymi prameňmi. Viac ako štvrtina všetkých kultúrnych pamiatok Slovenska sa nachádza práve na území Prešovského samosprávneho kraja. Okrem národných kultúrnych pamiatok v samotnom Prešove (detailne rozpísané v Podpornom dokumente) možno spomenúť mesto Bardejov s historickým centrom zapísaným v zozname svetového dedičstva UNESCO, Spišskú Kapitolu (UNESCO), stredoveké mesto Levoča s najvyšším dreveným oltárom na svete, jedinečný mestský hrad v Kežmarku, hrad Stará Ľubovňa zo 14-teho storočia, 26 drevených kostolíkov datovaných od 15-teho storočia, unikátne Opálové bane v Dubníku, odkiaľ pochádza najväčší opál na svete, prešovské solné bane Solivary s technológiou zo 16. storočia, či Múzeum moderného umenia Andyho Warhola v Medzilaborciach.

V rámci rozlohy SR má Prešovský kraj rozlohu (18,3 %). Napriek tomu, že podiel Bratislavského, Trnavského, Trenčianskeho a Nitrianskeho kraja predstavuje súhrne iba 34,8 % podiel na území SR, v týchto krajoch žije viac ako 46 % obyvateľstva. Najhustejšie obývaným krajom SR je Bratislavský s hustotou obyvateľstva 301 obyvateľov na km² a najnižšia hustota obyvateľstva je v Banskobystrickom kraji (70 obyvateľov na km²) a Prešovskom kraji (70 obyvateľov na km²).

Z celkového počtu sídiel tvoria až 92,9 % sídla do 1 999 obyvateľov, z ktorých najmä v horských a podhorských oblastiach prevládajú malé vidiecke sídla. Štruktúra osídlenia sa vyznačuje veľkou početnosťou malých obcí, najmä v severnej a severovýchodnej polohe. Značná časť obcí (63), čo predstavuje 9,47 %, nedosahuje veľkostnú kategóriu 100 obyvateľov. 23 sídiel má štatút mesta.

Kraj sa rozprestiera v smere západ – východ. Dĺžkou 250 km približné trikrát prekonáva svoju šírku. Prešovský kraj má spoločné hranice s dvoma samostatnými štátmi, Poľskom (360 km),

Ukrajinou (38 km) a stroma slovenskými krajmi, Košickým, Banskobystrickým a Žilinským samosprávnym krajom.

Povrch Prešovského kraja je výrazne členitý, s pomerne vysokými horami, z ktorých najvyššie sú Vysoké Tatry. Nachádza sa tu najvyššie položené mesto na Slovensku – 2 655 m vysoký Gerlachovský štít. Z celkovej výmery kraja 899 761 ha zaberá lesná pôda 49,1 %.

V bohatej a pestrej prírode Prešovského kraja sa nachádza množstvo chránených území. Najcennejšie sú národné parky – Tatranský národný park, Pieninský národný park a Národný park Poloniny, v juhozápadnom cípe zasahuje do územia kraj časť Národného parku Nízke Tatry.

Vo vekovej štruktúre je pre viaceré okresy Prešovského kraja, v porovnaní s ostatnými krajmi a okresmi SR typický nadpriemerný podiel obyvateľstva v predproduktívnom a v produktívnom veku. Tento jav je charakteristický najmä v okresoch s vysokým podielom rómskeho obyvateľstva. V pohlavnej štruktúre obyvateľstva Prešovského kraja mierne prevládajú ženy (50,8 %).

Územie prešovského kraja je národnostne nehomogénne. Viac ako 9/10 predstavuje obyvateľstvo slovenskej národnosti. Najpočetnejšími menšinami sú rusínska a ukrajinská.

Z hľadiska medzinárodnej dopravy má Prešovský kraj významnú polohu na sever – juh, ale aj východ – západ. Prechádza ním dôležitý hlavný severný cestný koridor Bratislava – Žilina – Poprad – Prešov – Košice, v smere sever – juh východný medzinárodný koridor Poľsko – Stará Ľubovňa- Prešov a Poľsko – Svidník- Prešov, ktorý pokračuje po spoločnej trase do Košíc a Maďarska.

Čo sa týka leteckej dopravy na území regiónu je medzinárodné letisko Poprad, ktoré slúži hlavne pre región Tatier a ďalšie časti kraja majú letecké spojenie z medzinárodného letiska Košice.

Železničné trate medzinárodného, resp. celoštátneho významu sú Žilina – Košice – Medzilaborce a Plaveč – Prešov – Košice.

Verejnú autobusovú dopravu zabezpečujú linky Slovenskej autobusovej dopravy a linky súkromných prepravcov.

Kľúčové charakteristiky pre ďalší ekonomický rozvoj regiónu:

a) zaostávajúce miestne hospodárstvo

Príčiny zaostávania je možné rozdeliť do niekoľkých skupín:

- Nízka produktivita práce v sektoroch priemyslu a služieb
- Nízka miera využitia pracovných síl vzhľadom na vysokú nezamestnanosť, najmä v poľnohospodárstve
- Efektívnejšiemu rozvoju hospodárstva regiónu bráni aj nedostatočne vybudovaná infraštruktúra dopravných rýchlostných komunikácií.

b) nevyužitý rozvojový potenciál

Územie Prešovského samosprávneho kraja poskytuje veľký potenciál rozvoja a je schopný zvyšovať konkurencieschopnosť jeho hospodárstva. Medzi najsilnejšie stránky regiónu patria:

- Bohaté prírodné a kultúrno-historické danosti krajiny
- Strategická poloha na hranici troch krajín a v hraničnom pásme EÚ
- Mladá pracovná sila
- Priaznivé klimatické prostredie a pôdne pomery
- Výdatné zásoby minerálnych a liečivých prameňov a geotermálnych prameňov

c) únik mozgov

Stálym a pretrvávajúcim javom v regióne je dlhodobé vystahovávanie sa miestnych obyvateľov, ktoré súvisí s nízkou atraktivitou existujúcich pracovných miest a nízkou priemernou mzdou. Preto dochádza k problémom s udrжанím kvalifikovanej pracovnej sily.

d) sociálne napätie

Sociálne napätie v marginalizovaných skupinách obyvateľstva ide ruka v ruku so zaostávajúcim hospodárstvom. Problémom je aj regionálne rozmiestnenie a dostupnosť zariadení sociálnych služieb, najmä ide o penzióny a domovy dôchodcov.

e) znečistenie životného prostredia

Životné prostredie PSK kraja, predovšetkým jeho juhovýchodná časť, patrí k najviac znečisteným oblastiam na Slovensku. Oveľa dôležitejšie je, že toto znečistenie rastie a môže ohroziť ekologickú stabilitu. Aktuálnym problémom Prešovského kraja je aj neustále ohrozenie ničivými záplavami.

STEEP faktory

V analýze vonkajšieho prostredia bola použitá STEEP analýza, ktorá posudzuje vonkajšie faktory v jednotlivých oblastiach. Ide o problémy na krajskej a celoštátnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj. Zmeny, ktoré v spoločnosti neustále prebiehajú tieto faktory neustále ovplyvňujú a preto ich nemožno posudzovať oddelene.

Tabuľka 8 STEEP analýza

faktory		
Sociálna oblasť	Hospodárska oblasť	Environmentálna oblasť
Sociálne faktory	Technologické a ekonomické faktory	Environmentálne faktory
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Demografické zmeny ▪ Zmeny v životnom štýle ▪ Oslabovanie tradičných hodnôt v rodine 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rýchle tempo inovácií technológií ▪ Postupná informatizácia spoločnosti ▪ Ekonomická kríza ▪ Nedostatočná kvalita podnikateľského prostredia v SR ▪ Slabá ekonomická výkonnosť PSK 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Globálne ekologické problémy ▪ Hrozba zmeny klímy a jej dôsledkov ▪ Klimatická a energetická politika štátu a EÚ

Zdroj: vlastné spracovanie

K STEEP analýze ešte patri aj analýza politických faktorov (analýza týchto faktorov je uvedená len informatívne nakoľko celý PHRSR obce je spracovávaný v troch oblastiach: sociálnej, hospodárskej a environmentálnej. Politické faktory sú dané najmä vstupom SR do NATO a EÚ v roku 2004, Schengenského priestoru v roku 2007, zavedením eura v roku 2009, globalizáciou ekonomiky a životného štýlu. Na zmiernenie dopadov ekonomickej krízy sú prijímané politické rozhodnutia

v oblasti znižovania verejných výdavkov a zvyšovanie príjmov do ŠR, čo negatívne ovplyvňuje podnikanie i aktivity samospráv. Rozpočet Samosprávneho kraja je nižší v podobe nižších príjmov z podielových daní čo sa následne prejavuje v oblasti financovania školstva a sociálnych služieb. U obyvateľstva je možné badať nízku dôveryhodnosť hlavne v oblasti justície a korupčného správania sa vo verejnej správe.

5 EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR

Uvedená časť prezentuje orientačné plnenie cieľov predchádzajúceho PHRSR.

Tabuľka 9 Ex-post hodnotenie

Cieľ	Hodnotenie
Rekonštrukcia miestnych komunikácií	<i>nesplnené</i>
Deltech – realizácia optických sietí	<i>čiastočne splnené</i>
Rekonštrukcia Obecného úradu – sociálne zariadenia, kuchynka	<i>splnené</i>
Elektroinštalácia, stierky, ústredné kúrenie v KSB	<i>splnené</i>
Čiastočná rekonštrukcia miestneho rozhlasu	<i>splnené</i>

Zdroj: vlastné spracovanie

6 SWOT ANALÝZY

Na základe analytickej časti Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov bola spracovaná SWOT analýza. Jej spracovaním sme získali nástroje potrebné na vypracovanie strategickej časti Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce. Vyhodnotili sme silné a slabé stránky ako aj príležitosti a ohrozenia, ktoré sa týkajú ekonomickej, sociálnej a environmentálnej oblasti. Silné a slabé stránky pomenúvajú súčasný stav riešenej problematiky v obci z hľadiska vnútorných faktorov – „čo je v súčasnosti na území pozitívne a negatívne. Príležitosti a ohrozenia vyjadrujú predpoklad vplyvu vonkajších faktorov na formovanie obce Štefurov.

SWOT ANALÝZA

1. Oblasť: Technická a technologická infraštruktúra, doprava a komunikácie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> ▪ vybudovaný verejný vodovod, ▪ vhodné podmienky pre využívanie alternatívnych zdrojov energie, ▪ dostatok pracovného potenciálu pre realizáciu verejných prác ▪ dobrá geografická poloha obce s napojením na medzinárodnú cestu I. triedy E 73 do Poľska. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nevybudovaná plynofikácia ▪ nevybudovaná verejná kanalizácia ▪ zlý stav miestnych komunikácií ▪ nedostatok vlastných finančných zdrojov ▪ neusporiadané pozemkové majetkovo - právne vzťahy k pozemkom ▪ obecná budova v zlom technickom stave ▪ nevyužívanie alternatívnych zdrojov

<ul style="list-style-type: none"> dostatok pozemkov vhodných na výstavbu vybudované energetické siete čistočné usporiadané pozemky spoločná úradovňa v Gíraltovciach 	<p>energie</p> <ul style="list-style-type: none"> chýbajúce technológie na využívanie prírodných zdrojov nevypracovaná technická a projektová dokumentácia technickej infraštruktúry nevybudovaná sieť nemotorovej dopravy. nevybudovaná cestná komunikácia R4 problematická doprava žiakov do škôl zastarala telekomunikačná sieť neprípravené pozemky a inžinierske siete pre IBV v rozšírenom intraviláne obce chýbajúce zdroje vody pre požiarnu
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> využívanie ľudských zdrojov v rámci malých obecných služieb a aktivačných činností obce pri budovaní a údržbe obecnej infraštruktúry, projekty MPSVaR.) čerpanie a využívanie fondov EŠIF EU podľa Operačných programov najmä Programu rozvoja vidieka vzbudenie záujmu VÚC o riešenie otázok technickej infraštruktúry v rámci RIUS možnosť získavania príspevkov štátu na zatepľovanie a vybudovanie náhradných zdrojov na privátnych domoch a obecných objektoch. 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočný záujem obyvateľov obce o plynofikáciu povodne a živelné pohromy nedostatok finančných zdrojov odchod mladých obyvateľov za prácou mimo územia regiónu.

2. Oblasť: Životné prostredie a odpadové hospodárstvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> zavedená separácia odpadu fungujúci zberný dvor odpadu v Gíraltovciach zabezpečený pravidelný odvoz TKO a separovaného odpadu, kvalitný vodný potenciál čisté ovzdušie 	<ul style="list-style-type: none"> nevybudovaná kanalizácia a ČVO nízke ekologické povedomie občanov nevybudované obecné kompostovisko neexistujúca regulácia vodných tokov a ochrana pred povodňami neupravené a neoznačené turistické chodníky, čierne skládky
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> zriadenie obecného kompostoviska resp. využívať v budúcnosti kompostoviská v iných okolitých obciach plošná osvetová činnosť v separovaní 	<ul style="list-style-type: none"> extrémne výkyvy počasia kalamity, prírodné katastrofy mäkká legislatíva ochrany životného prostredia, neudržiavanie

<ul style="list-style-type: none"> biologického a komunálneho odpadu prísne ukladanie sankcií znečisťovateľom životného prostredia úradmi možnosti využitia účelových dotácií na likvidáciu čiernych skládok, rozvoj ekologického poľnohospodárstva vyčistiť plochy od náletových drevín a rozvinúť chov oviec 	poľnohospodárskych plôch ohrozenými drevnými náletmi
---	--

3. Oblasť: Ekonomická aktivita, podnikanie, využívanie prírodných zdrojov, informatizácia obce a bezpečnosť

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> dostatok voľnej pracovnej sily blízkosť miest Giraltovce, Prešov, Bardejov dostupnosť finančných služieb dobrá geografická poloha s napojením na cestu I. triedy vhodné podmienky na farmársku činnosť a vidiecky turizmus 	<ul style="list-style-type: none"> nevyužívanie ubytovacích kapacít v súkromí zlý technický stav verejných budov absentujúca sieť drobných služieb nevyužívanie vhodných plôch na založenie ovocného sadu veľký podiel obyvateľov v produktívnom veku odchádzajúcich za prácou
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> pozitívne legislatívne zmeny v oblasti podnikania kooperácia samosprávy, podnikateľov a neziskového sektoru rámci územia MAS Topoľa využívať zdroje EÚ na vytváranie nových pracovných miest a podnikateľských aktivít 	<ul style="list-style-type: none"> prírodné katastrofy a kalamity deštruktívny vplyv podnikateľských lobistických skupín a zneužívania konkurencie v podnikaní, neusporiadané vlastníckych vzťahov a neochota obyvateľov k realizácii pozemkových úprav.

4. Oblasť: Cestovný ruch a propagácia

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> existujúca možnosť spolupráce s sprostredkovateľskými organizáciami výhodná geografická poloha a vhodné podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu možnosti pre rozvoj viacerých foriem CR blízkosť miest Stropkov, Svidník, Prešov, Bardejov blízkosť atrakcií, pamiatok, rekreačných oblastí potenciál pre budovanie cyklotrás možnosti vzdelávania v a študijných 	<ul style="list-style-type: none"> absencia informačných služieb a propagačných materiálov nedobudované a neoznačené turistické chodníky a cyklotrasy nedostatočná spolupráca so susediacimi regiónmi slabá propagácia remesiel v lokalite neprípravenosť obyvateľov na poskytovanie služieb vidieckeho turizmu absencia turistických informačných tabúl neprípravenosť na poskytovanie služieb lovného cestovného ruchu (poľovníctvo)

<p>odboroch CR vo Svidníku a Giraltovcích</p> <ul style="list-style-type: none"> využitie marketingových aktivít (výsledky ŠGÚDŠ), že okres Svidník patrí k najideálnejším miestom na život 	<p>a rybárstvo) a agroturizmu</p>
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> podpora malých a stredných podnikateľov v CR zo strany štátu spolupráca s informačnými centrami regionálne a nadregionálne sieťovanie samospráv masívna podpora CR zo strany štátu sieťovanie s centrami CR v regióne vytváranie balíkov služieb pre návštevníkov obce maximálne využívanie modernizovaného amfiteátra v Giraltovcích koordinácia kultúrnych a spoločenských podujatí prostredníctvom MAS Topoľa pre celé územie. 	<ul style="list-style-type: none"> klimatické riziká zlé postavenie regiónu na trhu cestovného ruchu nedostatočné teoretické a praktické znalosti obyvateľov v CR

5. Oblasť: Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> rekonštruovaná poliklinika v Giraltovcích, rozšírenie poskytovania zdravotníckych služieb, poskytovanie obmedzeného poskytovania zdravotníckych služieb i v Okružlom rozšírenie odborných ambulancií lekárov v Giraltovcích lekárne v Giraltovcích rehabilitačné služby v Giraltovcích sociálne služby v Giraltovcích 	<ul style="list-style-type: none"> nedostatočné kapacity pre umiestnenie chorých a odkázaných ľudí (denný stacionár len v Giraltovcích) chýbajúca vývarovňa pre poskytovanie stravy chýbajúca prepravná služba pre chorých a sociálne odkázaných absencia klubu dôchodcov v obci, absencia služieb pre chorých a sociálne odkázaných občanov
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> vznik a angažovanie mimovládnych organizácií v sociálnej a zdravotníckej oblasti kooperácia v rámci územia MAS Topoľa a euroregiónu získavanie prostriedkov zo ŠR obce na sociálne služby 	<ul style="list-style-type: none"> prevládanie konzumného spôsobu života nepriaznivý demografický vývoj zhoršovanie zdravotného stavu dôchodcov

6. Oblasť: Vzdelanie, kultúra a šport

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> možnosť napojenia na rýchlostný internet (optický kábel) v pláne, dostatočná sieť ZŠ v okolí existencia Základnej umeleckej školy v Giraltovcích 	<ul style="list-style-type: none"> absencia atraktívnych študijných odborov potrebných na trhu práce absencia rekvalifikačných kurzov absencia kurzov na ukončenie vzdelania ZŠ, SŠ (maturita) neprístupnosť obyvateľov k vzdelávacím aktivitám 3. veku
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> kultúrne výmeny na regionálnej a nadregionálnej úrovni príprava a realizácia projektov EÚ podpora kultúry, vzdelávania a športu podnikateľskými subjektmi a sponzormi spolupráca obce s okolitými samosprávami a organizáciami 	<ul style="list-style-type: none"> deštruktívny vplyv západnej kultúry odliv mladých ľudí z obce a regiónu negatívny demografický vývoj

6.1 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE ŠTEFUROV

Problémová analýza sa vykonávala metódou identifikácie problémov a stanovením kľúčových problémov, ktoré sa riešili v stratégii typu CLLD na území MAS Topoľa a to prostredníctvom logickej matrice. Na základe vytypovaných problémov bol zostavený strom problémov a jemu priradené príčiny a dôsledky na podmienky obce Štefurov.

Na pracovných stretnutiach sa zástupcovia samosprávy, podnikateľov a ostaných prítomných obyvateľov obce venovali návrhom riešení na odstránenie identifikovaných problémov s cieľom dosiahnutia zlepšenia života obyvateľov a zabezpečenia trvalo udržateľného sociálneho a ekonomického rozvoja obce Štefurov. Výstupom je nižšie komplexne spracovaná vzťahová analýza. Na základe predtým formou dotazníkov a ankiet a na uvedených stretnutiach výstupom je nižšie komplexne spracovaná vzťahová analýza.

Stanovené závažné problémy:

- 1.) Nedostatok pracovných príležitostí a vysoká miera nezamestnanosti obyvateľov v produktívnom veku
- 2.) Nedostatočne rozvinutá poľnohospodárska prvovýroba a systém jej podpory chýbajúca tvorba nadhodnoty
- 3.) Nedostatočná technologická a technická infraštruktúra

4.) Nízka úroveň občianskej vybavenosti a chýbajúce základné služby pre vidiecky turizmus
5.) Zanedbaný stav lesného hospodárstva a životného prostredia

Stanovené ďalšie dôležité problémy

- 6.) Bezpečnosť v obci
- 7.) Informovanosť o obci
- 8.) Neodbornosť obyvateľov v poskytovaní služieb vidieckeho turizmu

Problém: Absencia pracovných príležitostí a vysoká miera nezamestnanosti obyvateľov obce
---

Priorita: Zabezpečiť nárast pracovných príležitostí pre obyvateľov obce ich aktivizáciou na efektívne využívanie existujúcich zdrojov pre rozvoj poľnohospodárskej prvovýroby s tvorbou nadhodnoty, nepoľnohospodárskej výroby a skvalitnenia stavu lesného hospodárstva, využívajúc inovatívne a technologické možnosti na spracovanie náletových drevín.

Návrhy riešení:

1. Využiť prírodný potenciál a poľnohospodársky ráz krajiny pre rozvoj poľnohospodárstva s ohľadom na premenu konvenčného na alternatívne formy tvorbou nadhodnoty.
2. Podporiť diverzifikáciu poľnohospodárstva a zabezpečiť rozvoj agroturistiky.
3. Vytvoriť podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania v poľnohospodárstve s podporou mladých farmárov a službách v rámci VCR.
4. Zvýšiť kvalifikáciu obyvateľov s ohľadom na regionálne potreby ako i samotné poskytovanie služieb.
5. Zlepšiť spoluprácu podnikateľov s verejným sektorom a vytvárať podmienky pre nových investorov.
6. Zvýšiť informovanosť obyvateľov o nových prístupoch v poľnohospodárstve a vidieckom turizme a agroturizme.
7. Využiť ponuku pracovných miest v rámci Akčného programu okresu Svidník.
8. V rámci sociálnych služieb využiť ponuky ÚPSVaR na rekvalifikačné kurzy pre opateru v poproduktívnom veku a chorých obyvateľov obce.

Problém: Nedostatočne rozvinutá poľnohospodárska prvovýroba a systém jej podpory
---

Priorita: Podpora a reorganizácia poľnohospodárskych a lesníckych podnikov investíciami do hmotného majetku, podpory podnikania v nepoľnohospodárskych činnostiach, tvorba pracovných miest, zvyšovanie konkurencieschopnosti a pridanej hodnoty ako aj podpory živočíšnej a špecializovanej rastlinnej výroby.
--

Návrhy riešení:

1. Zabrániť ďalšiemu úbytku poľnohospodárskej pôdy náletovými drevinami, obstaraním technológie a postupne tieto plochy upravovať a využívať najmä na rozšírenie chovu oviec a kôz.
2. Vhodnými technológiami zvýšiť efektívnosť a zvýšenie pridanej hodnoty domácej poľnohospodárskej výroby vrátane diverzifikácie činností.
3. Podporiť investičné aktivity malých podnikov a umožňovať ich vstup do odvetvia mladým farmárom ako jednému z predpokladov rozvoja agroturizmu.
4. Podporovať predaj domácej produkcie, zvyšovaním kvality, vytváraním krátkych obchodných reťazcov a investíciami do spracovania produkcie, skvalitnenia marketingu a samotných predajných miest – predaj z dvora resp. trhových miest so všeobecne záväznými nariadeniami predaja.
5. Postupne vyrovnávať 30-percentný pokles poľnohospodárskej výroby oproti roku 1987, a to zmenou štruktúry zvyšovaním pestovania zemiakov, zeleniny a tradičných i netradičných plodín.
6. Zabezpečiť odbyt biologického odpadu na ďalšie spracovanie.

Problém: Nedostatočná technologická a technická infraštruktúra

Priorita: Do roku 2023 vybudovať v obci čističky odpadových vôd. Zlepšiť infraštruktúru miestnych komunikácií.

Návrhy riešení:

1. Zabezpečiť vypracovanie PD na vybudovanie , čističiek odpadových vôd a miestnych komunikácií a chodníkov, najmä na napojenie ostatných komunikácií.
2. Zrekonštruovať zastarané rozvody verejného osvetlenia a obecného rozhlasu za účelom úspor energie a estetického vzhľadu.
3. Zo štrukturálnych fondov v rámci realizácie MSRÚ vyriešiť nedostatok vlastných zdrojov na údržbu miestnej technickej infraštruktúry.
4. Usporiadať majetkovo-právne vzťahy k pozemkom pod dopravnou infraštruktúrou a pod pozemkami pre IBV.

Problém: Nízka úroveň občianskej vybavenosti a chýbajúce základné služby pre vidieckych obyvateľov

Priorita: Zvýšiť úroveň občianskej vybavenosti využitím zdrojov EÚ na využitie vhodných súkromných domov na poskytovanie ubytovacích služieb

Návrhy riešení:

1. Zlepšiť spoluprácu najmä s poľskými, českými a ukrajinskými regiónmi a sprostredkovateľmi služieb.
2. Upraviť existujúce súkromné domy na poskytovanie ubytovacích služieb a vytvoriť v spolupráci s podnikateľmi výstavbu penziónu s poskytovaním stravovacích služieb

3. Vytvoriť atraktívne ponuky na pobyty návštevníkov v obci.
4. Zhromaždiť a spracovávať informácie do komplexnej databázy o možnostiach podnikania v obci, najmä z pohľadu vidieckeho
5. Poskytovať odborné informácie a poradenstvo na pracovných stretnutiach s poskytovateľmi služieb vidieckeho turizmu.

Problém: Zanedbaný stav lesného hospodárstva a životného prostredia na území obce

Priorita: Zvýšiť konkurenčnú schopnosť lesného hospodárstva, rozšírením doplnkových služieb a finalizáciou výroby a využívaním dreveného odpadu na spracovanie biomasy. V oblasti odpadového hospodárstva zvýšiť efektívnosť v zbere domových odpadov a separovaného zberu a to rozširovaním osvetu.

Návrhy riešení:

1. Zvýšiť konkurenčnú schopnosť lesného hospodárstva vybudovaním a modernizáciou lesných ciest a zväžnic investíciami do technológií.
2. Opravou turistických chodníkov a vytváraním oddychových miest vytvárať oddychové zóny pre návštevníkov.
3. Vybudovaním rozčleňovacích liniek znižovať riziko požiarov a škôd.
4. Ponúknuť na spracovanie drevený a rastlinný odpad na drevnú a rastlinnú biomasu.
5. Osvetou a vhodnými propagačnými materiálmi zlepšiť ekologické povedomie občanov
6. Realizovať reguláciu potoka Radomky a vyčistiť koryto potoka od náletových drevín.

STRATEGICKÁ ČASŤ

Hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja je podľa zákona č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja: odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Strategickým cieľom PHRSR je uplatňovaním postupov strategického rámca pomocou integrovaných plánov a vytvorením partnerstiev dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj obce s maximálnym využitím ekonomických, environmentálnych a ľudských zdrojov a to určením si hlavných priorít a špecifických cieľov a realizáciou opatrení naplniť v roku 2024 víziu obce Štefurov.

7 VÍZIA OBCE ŠTEFUROV

Vízia obyvateľov obce Štefurov do roku 2024

„My obyvatelia obce Štefurov po roku 2024 našou pracovitosťou, súdržnosťou a cieľovým využívaním štrukturálnych fondov, prostriedkov samosprávy a investovaním vlastných prostriedkov na vytváranie kapacít a služieb vidieckeho turizmu sme docielili rozvoj ďalších podnikateľských aktivít a služieb, čo má dopad na spokojnosť obyvateľov a návštevníkov.“

7.1 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Hospodárska oblasť

Snahou obce v oblasti ekonomického rastu je zvýšenie ekonomickej výkonnosti obce, zvýšenie jej konkurencieschopnosti i efektívne využívanie projektov podľa výziev MPSVaR. V roku 2020 predpokladáme zníženie nezamestnanosti v obci o 2 %.

V oblasti cestnej infraštruktúry obec vynaloží maximálne úsilie, aby bola upravená miestna účelová komunikácia a vybudovaný chodník o dĺžke 365 m, k čomu už je spracovaná projektová dokumentácia. Problémom je aj povrchová úprava cesty III. triedy č. 556018 v dĺžke 726 m, ktorú je tiež potrebné riešiť v spolupráci s VÚC Prešov.

Zámerom obce je aj zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy obecného úradu, kde dôležitá je hlavne výmena okien a dverí, rozvody tepla a zariadenie kotolne a vonkajšie úpravy ako tepelná izolácia, oprava strechy a výmena krytiny.

Dôležitou súčasťou rozvoja obce je oblasť cestovného ruchu. Obec sa chce zamerať na vzdelanie obyvateľov - poskytovateľov ubytovacích služieb úzkej spolupráce s Informačným a poradenským centrom v Giraltovcích.

Sociálna oblasť

V sociálnej oblasti je cieľom obce modernizácia a prístavba spoločenskej budovy, k čomu je vypracovaná projektová dokumentácia. Občania považujú za dôležitú aj výstavbu domu smútku vrátane oplotenia cintorína, k čomu je tiež už spracovaná projektová dokumentácia.

Environmentálna oblasť

Víziou obce v environmentálnej oblasti je vybudovanie vysokej kvality ŽP, ktorá je prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou rastu kultúry života a ekonomických aktivít obyvateľov. Ochrana a skvalitňovanie životného prostredia, využívanie vodných zdrojov, ochrana ovzdušia a nakladanie s odpadmi a celková ochrana a revitalizácia krajiny. Zlepšenie starostlivosti o životné prostredie, znižovanie zaťaženia životného prostredia, dobudovanie environmentálnej infraštruktúry.

Obec sa chce zamerať na zlepšenie kvality povrchových vôd prostredníctvom revitalizácie potoka jeho vyčistením a prehĺbením koryta.

8 PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce obsahuje zoznam opatrení a aktivít uskutočnenie ktorých je potrebná na zabezpečenie realizácie PHRSR obce. Obsahuje konkrétne zámery vedenia obce a občanov obce v oblasti hospodárskej, oblasti environmentálnej a sociálnej až po úroveň opatrení a jednotlivých aktivít potrebných k naplneniu cieľov v daných oblastiach.

Tabuľka 10 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v sociálnej oblasti

Sociálna oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma
1.1 Modernizácia spoločenskej budovy	1.1.1. Modernizácia spoločenskej budovy a vybudovanie hygienických zariadení	Vypracovanie projektovej dokumentácie	spracovaná
		Tepelná izolácia, rozvody tepla, izolácia základov a prístavba hygienických zariadení	95 000 Eur
1.2 Výstavba domu smútku	1.2.1 Výstavba domu smútku vrátane oplotenia cintorína	Vypracovanie projektovej dokumentácie	spracovaná
		Výstavba domu smútku	125 000 Eur

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 11 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v hospodárskej oblasti

Hospodárska oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma
2.1. Zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy obecného úradu	2.1.1 Tepelná izolácia budovy a zriadenie kotolne	Vypracovanie projektovej dokumentácie	3 000 Eur
		Vnútorne aj vonkajšie izolácie budovy, rozvod tepla a zriadenie kotolne	32 000 Eur
2.2. Úprava miestnych	2.2.1. Úprava účelových komunikácií	Vypracovanie projektovej dokumentácie	spracovaná

Hospodárska oblasť			
komunikácií s výstavbou chodníka	a výstavba chodníka	Úprava cesty a výstavba chodníka	250 000 Eur
2.3. Vyriešenie havarijného stavu cesty III. triedy č. 556018	2.3.1 Zabezpečiť úpravu cesty III. triedy č. 556018 v dĺžke 726 m	Ohlásenie stavebných úprav	Náklady uhrádza VÚC Prešov

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 12 Plánované ciele, opatrenia a aktivity v environmentálnej oblasti

Environmentálna oblasť			
Cieľ	Opatrenie	Aktivita	Suma
3.1. Ochrana ostatných súčastí ŽP	3.1.1. Revitalizácia miestneho potoka a jeho prehĺbenie	Vyčistenie koryta potoka a jeho prehĺbenie	8 000 Eur

Zdroj: vlastné spracovanie

9 REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačnú časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce tvorí opis organizačného zabezpečenia riadenia, zodpovednosti a pravidiel spolupráce medzi jednotlivými orgánmi a subjektmi pri realizácii jednotlivých cieľov vyplývajúcich z *Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov na roky 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2024*.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHRSR

Realizácia Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov bude pozostávať z vykonávania navrhnutých aktivít. Zoznam kľúčových aktivít bude prerokovaný na obecných zastupiteľstvách a verejných zasadnutiach obce a bude každoročne aktualizovaný podľa potrieb obce a možností financovania. Manažment obce plní vo vzťahu k Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja nasledovné úlohy:

- vyčlenenie finančných prostriedkov potrebných na plánované aktivity
- realizácia projektov, ktoré prinesú pre obec želaný efekt a budú dlhodobu udržateľné
- monitorovanie realizácie projektov a plnenia úloh vyplývajúcich z programu rozvoja obce

Komunikačná stratégia

O realizácii jednotlivých aktivít, ktoré sú plánované v rámci spracovaného Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce bude verejnosť informovaná prostredníctvom webovej stránky obce, úradnej tabule a na verejných zhromaždeniach. Každý rok sa uskutoční stretnutie pracovnej skupiny pre monitorovanie a hodnotenie PHRSR z dôvodu aktualizácie a realizácie jednotlivých aktivít ich finančnej hodnoty, časového harmonogramu, zdrojov financovania a súladu realizácie so schváleným PHRSR obce.

Monitorovanie a hodnotenie

Cieľom monitorovania a hodnotenia je zostaviť komplexnú informáciu o tom, ako sa plnia opatrenia navrhnuté v PHRSR. Obec bude postupovať podľa Plánu priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2015 - 2024. Výstupom procesu bude správa o monitorovaní a správa o

hodnotení, s ktorou budú oboznámení poslanci obecného zastupiteľstva v Štefurove, pracovníci obecného úradu a verejnosť.

Plán priebežného hodnotenia PHRSR na programové obdobie 2015 -2024 zahŕňa výkon kontroly a spôsob hodnotenia PHRSR. Hodnotenie jednotlivých častí PHRSR alebo PHRSR ako celku je definované dôvodom výkonu kontroly a periodicitou výkonu kontroly.

Dôvodom pre výkon hodnotenia na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obecného zastupiteľstva, koordinátora PHRSR prípadne na základe podnetu zo strany kontrolóra obce, na základe auditu prípadne na základe protokolu NKÚ SR môže byť nesúlad spracovaného PHRSR s jeho jednotlivými cieľmi a aktivitami na ich splnenie a ich skutočnou realizáciou či po stránke obsahovej alebo finančnej.

Hodnotením získame poznatky, ktoré môžeme spracovať do už schváleného PHRSR obce ich doplnením a následne jeho schválením členmi obecného zastupiteľstva.

Periodicita tohto hodnotenia u strategického hodnotenia je 2 roky po schválení PHRSR a tematické hodnotenie každý rok po schválení PHRSR počas celého programového obdobia 2015 – 2024. Ostatné druhy hodnotení PHRSR budeme realizovať na základe vzniknutej spoločenskej potreby.

Tabuľka 13 Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2015 – 2024

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania / periodicita
Strategické hodnotenie	2019	Na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obce, koordinátora PHRSR
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	2018	Na základe rozhodnutia starostu obce, poslancov obce, podnetu občanov, koordinátora PHRSR
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Tematické hodnotenie časti PHRSR	2018	Na základe nesúladu medzi plánovanými aktivitami a cieľmi so skutočnosťou
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	priebežne	Nesúlad medzi cieľmi stanovenými v PHRSR a ich značnom odklone v skutočnosti
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby, návrh na revíziu prípadne doplnenie PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	priebežne	Na základe rozhodnutia starostu, podnetu poslancov, podnetu kontrolóra obce, podnetov z kontroly, na základe auditu, na základe protokolu NKÚ SR
		Na základe vzniknutej spoločenskej potreby

Zdroj: vlastné spracovanie

10 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán obsahuje zoznam najväčších projektov na daný rozpočtový rok s výhľadom na najbližšie roky a zahŕňa časový harmonogram realizácie jednotlivých aktivít z PHRSR.

V akčnom pláne sú zaznamenané jednotlivé aktivity v rámci jednotlivých oblastí, ktoré sú realizované v danom roku a ktoré plánuje obec realizovať v najbližších rokoch. Je tam uvedený stručný popis aktivity, zapojenie subjektov alebo partnerov a objem a zdroje finančných prostriedkov potrebných na realizáciu jednotlivých aktivít.

Aktualizácia akčného plánu bude vykonávaná 1 x ročne na základe už realizovaných aktivít s výhľadom na realizáciu aktivít na základe predpokladaných výziev z jednotlivých Operačných programov prípadne na základe realizácie aktivít z ich zdrojov vrátane rozpočtu obce.

Pri spracovaní akčného plánu sa vychádzalo z tabuľky ex – post hodnotenia PHRSR za predchádzajúce plánovacie obdobie a priorít realizovania jednotlivých aktivít, ktoré sú v danom čase aktuálne realizovateľné. Akčný plán tvorí prílohu k PHRSR obce Štefurov.

11 FINANČNÁ ČASŤ

Vo finančnej časti Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce sú uvedené viac zdrojové formy financovania, ktoré budú priebežne dopĺňané na základe Operačných programov a iných možných finančných zdrojov, z ktorých bude realizácia jednotlivých opatrení financovaná.

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v réžii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu.

Tabuľka 14 Predpokladané zdroje financovania jednotlivých opatrení

Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje
		EÚ	Štát	VÚC	Obec	Spolu	
Sociálna oblasť							
Opatrenie 1.1.1.	95 000	71 250	23 750	0,00	0,00	95 000	0,00
Opatrenie 1.2.1.	125 000	93 750	31 250	0,00	0,00	125 000	0,00
Hospodárska oblasť							
Opatrenie 2.1.1.	35 000	26 250	8 750	0,00	0,00	25 800	0,00
Opatrenie 2.2.1.	250 000	187 500	62 500	0,00	0,00	250 000	0,00
Opatrenie 2.3.1.	0,00	0,00	0,00	Financované VÚC	0,00	0,00	0,00
Environmentálna oblasť							
Opatrenie 3.1.1.	8 000	0,00	8 000	0,00	0,00	8 000	0,00

Zdroj: vlastné spracovanie

V prípade zmeny harmonogramu výziev z jednotlivých operačných programov a tým aj k podstatným rozdielom vo finančnom rozpočte na celé programové obdobie bude potrebné na základe vykonania hodnotenia finančnej časti PHRSR upraviť rozpočet na programové obdobie podľa jednotlivých oblastí.

12 ZÁVER

Spracovaním PHRSR obce Štefurov vznikol strategický strednodobý dokument v záujme zabezpečenia trvalo udržateľného rozvoja obce a územia MAS TOPOĽA a je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja obce v jej jednotlivých oblastiach.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencie schopnosť regiónu.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý bude pravidelne vyhodnocovaný a aktualizovaný podľa vyžadujúcich si potrieb na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Tabuľka 15 Postup tvorby PHRSR - záver

Dokument	
Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov
Štruktúra:	Úvod, Analytická časť, Strategická časť, Programová časť, Realizačná časť, Finančná časť a Záver
Spracovanie	
Forma spracovania:	Na základe mandátnej zmluvy
Obdobie spracovania:	December 2016 – Február 2017
Riadiaci tím:	4 členovia, 5 stretnutí
Pracovné skupiny:	3 pracovné skupiny, 9 členov, 9 stretnutí
Externá odborná spolupráca:	Riadiaci tím MSRÚ MAS Topoľa
Účasť verejnosti :	Komunikácia s verejnosťou, 30 osôb
Nálady na spracovanie:	150 EUR
Prerokovanie	
Prerokovanie v komisiách samosprávy - verejné pripomienkovanie nebolo vznesené	
Schválenie	
Obecné zastupiteľstvo v Štefurove schvaľuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov do roku 2024	

Zdroj: vlastné spracovanie

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v programe má obecné zastupiteľstvo, starostka obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní možností financovania plánovaných aktivít.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov
Programovacie obdobie 2015–2024

Kolektív spracovateľov PHRSR obce Štefurov ďakuje všetkým zúčastneným za vynaložené úsilie a čas.

Predmetný Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Štefurov bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 04.02.2017 uznesením číslo 1/2017.

.....

pečiatka obce

.....

Jana Rišková - zastupujúca starostka obce

13 PRÍLOHY

AKČNÝ PLÁN

1. Zlepšenie energetickej hospodárnosti budovy obecného úradu

Rozsah prác: Výmena okien a dverí, rozvody tepla a zariadenie kotolne, vonkajšie opláštenie budovy tepelnou izoláciou a povrchovou úpravou, zníženie stropu s izoláciou, oprava trechy.

- PD pre ohlásenie úprav: máj 2017
- Cena PD: 3 000,00 EUR
- Realizácia stavby: október 2017
- Rozpočtový náklad: 32 000,00 EUR (Environmentálny fond)

2. Úprava miestnych účelových komunikácií dĺžka 1 500 m. Výstavba chodníka pre peších dĺžka 365 m

- Projektová dokumentácia: vypracovaná
- Stavebné konanie a stavebné povolenie: júl 2019
- Realizácia stavby: október 2019
- Rozpočtový náklad: 250 000,00 EUR

3. Modernizácia a prístavba spoločenskej budovy (viacúčelový objekt)

Modernizácia zahŕňa: Opláštenie budovy tepelnou izoláciou a povrchovou úpravou, rozvody tepla a izolácia základov.

Prístavba zahŕňa: Vybudovanie hygienických zariadení v zmysle hygienických noriem, prevádzkový sklad a priestory požiarnej zbrojnice vrátane zádveria spoločenskej budovy.

- Projektová dokumentácia je vypracovaná
- Obnova stavebného konania
- Stavebné povolenie: november 2017
- Realizácia stavby: máj 2018
- Rozpočtový náklad: 95 000,00 EUR

4. Úprava nevyhovujúceho povrchu cesty III. triedy č. 556018 v dĺžke 726 m (havarijný stav)

Zjednodušenú PD a Ohlásenie stavebných úprav zabezpečuje Oblastná správa údržby miestnych komunikácií Svidník

- Realizácia stavby: máj 2017
- Rozpočtový náklad: náklady uhrádza VÚC Prešov

5. Vyčistenie koryta potoka a jeho prehĺbenie

- Realizácia stavby: apríl 2018
- Rozpočtový náklad: 8 000,00 EUR

POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda 2014 - 2020
2. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
3. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
4. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
5. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR PSK),
6. RIÚS PSK 2014 – 2020
7. Národný program reforiem, máj 2012,
8. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
9. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
10. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
11. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
12. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
13. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
14. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
15. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
16. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
17. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
18. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
19. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
20. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
21. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny
22. Interné materiály obce
23. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000
24. www.statistics.sk
25. Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

ZOZNAM POUŽITÝCH SKRATIEK

CLLD	Miestny rozvoj vedený komunitou
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
EK	Európska komisia
EPFRV	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
Gestor CLLD	Hlavným orgánom zodpovedným za koordináciu prípravy a implementácie CLLD na národnej úrovni je sekcia rozvoja vidieka a priamych platieb MPRV SR
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
MAS	Miestna akčná skupina
MPRV SR	Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
Nariadenie (EÚ) 1303/2013	Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (všeobecné nariadenie),
Nariadenie (EÚ) 1305/2013	Nariadenie Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1305/2013 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005,
NFP	Nenávratný finančný príspevok
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 – 2020
RO	Riadiaci orgán
SR	Slovenská republika
Stratégia CLLD	Stratégia miestneho rozvoja vedeného komunitou
Z. z.	Zbierka zákonov
ŽoNFP	Žiadosť o nenávratný finančný príspevok z PRV – projekt
príručka	Príručka pre žiadateľa o NFP
príručka 19.2	Príručka pre žiadateľa v rámci podopatrenia 19.2 -
Zákon o EŠIF	Zákon č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov
Systém riadenia	Systém riadenia PRV 2014 -2020
Systém riadenia CLLD	Systém riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014 – 2020
Výberová komisia	Výberová komisia pre schvaľovanie stratégií CLLD a výber MAS (ďalej len „Výberová komisia“) je zriadená gestorom CLLD ako spoločný orgán

	<p>zložený z členov riadiaceho orgánu pre PRV a riadiaceho orgánu pre IROP. Výberová komisia sa zriaďuje za účelom organizovania celého výberového procesu Miestnych akčných skupín (ďalej len „MAS“) v rámci podopatrenia 19.2 PRV, vrátane zabezpečenia hodnotenia predložených projektových zámerov pre Stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou (ďalej len „stratégia“) a overenia vhodnosti zadefinovania hodnotiacich a výberových kritérií predkladaných jednotlivými MAS pre plánované opatrenia a následne predkladané žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej „ŽoNFP“). Na základe finančných alokácií Výberová komisia odporučí aby príslušným MAS bol po splnení podmienok podľa poradia udelený štatút MAS zo strany PPA.</p>
--	--